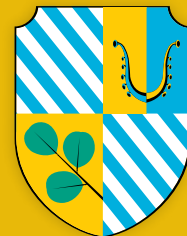

ŠMARSKE NOVICE

Glasilo Občine Šmarje pri Jelšah

št. 42 \ letnik 7 \ junij 2022 \ Poštnina plačana pri pošti 3240 Šmarje pri Jelšah

PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

PREGLED VSEBINE

6

Šola na Kristan Vrhu bo poleti energetska obnovljena

8

Sanacija dveh večjih plazov

10

Od septembra višje cene programov vrtca

14

Gregor Krajnc: »Čas slej kot prej pokaže, ali delaš dobro.«

20

Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku

27

Drevo življenja

29

Slavne leंबरške sejemske gostilne in njihove jedi

35

Sprejem učencev

37

Brcamo že 80 let

KOLOFON

Šmarske novice,
glasilo Občine Šmarje pri Jelšah

Izdajatelj

Občina Šmarje pri Jelšah
AŠkerčev trg 15
3240 Šmarje pri Jelšah
www.smarje.si

Lektoriranje

Sergeja Javornik

Oblikovanje

DIS, Tina Čas, s. p.

Tisk

Grafika Gracer, Celje

Distribucija

Pošta Slovenije

Naklada:

3.700 izvodov

ISSN 2463-9044

Odgovorna urednica

Sergeja Javornik
t: 03 810 12 64
e: sergeja.javornik@
smarje.si

Uredniški odbor

Rok Krivokapič
Žiga Petek
Alenka Ratej
Mateja Žagar

Občinsko glasilo Šmarske novice izhaja vsake tri mesece in je brezplačno za vsa gospodinjstva ter javne zavode in javna podjetja s sedežem v občini Šmarje pri Jelšah. Glasilo je vpisano je v Razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 2015.

Priporočila avtorjem za nenaročene prispevke

Članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in pripisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu z uredniško politiko in s prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajsanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Prispevki niso honorirani. Za vsebino in točnost podatkov odgovarja avtor prispevka.

Prispevke oddajte v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna pri vsakem članku) pošljite kot samostojne datoteke v .jpg formatu in velikosti vsaj 2 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina nenaročenih prispevkov je lahko največ 1.000 znakov s presledki, v vsakem primeru je priporočljiv predhodni dogovor z odgovorno urednico glasila.

Rok za naslednjo številko

Zadnji rok oddaje prispevkov, obvestil in drugih objav za naslednjo številko je **14. september 2022**. Naslednja številka izide 29. september 2022.

Na naslovnici: Tinsko
Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

Marko Samec

Osrednja slovesnost in praznično dogajanje v minulih dneh sta ponovno dokazala, da imamo v svojem okolju vsak dan znova priložnost za ustvarjanje in prepoznavanje dobrega, za izkazovanje časti ljudem, ki delajo dobro, najboljše. Dokazala sta, da zmoremo in znamo opaziti, prepoznati, spoštovati, ceniti in nagraditi prizadevanja, trud in delo posameznikov in društev za boljši danes in jutri celotne skupnosti.

S podelitvijo priznanj in nagrad ob občinskem prazniku smo izkazali čast in priznanje trem posameznikom in društvu za kontinuirano večletno aktivno delo na različnih področjih lokalne, regijske in tudi državne ravni.

Franc Namurš je posebej dokaz, da se da na podeželju početi toliko raznolikih in pomembnih stvari, od katerih se da tudi lepo živeti. Z jekleno voljo in iskreno željo izboljšati, pomagati, soustvarjati nekaj novega, dobrega, z delovnim značajem, spoštljivim odnosom do sočloveka in narave, ki daje toliko žlahtnih sadov, ki jih je treba prepoznati in negovati.

Jože Tratenšek je v ljubezni do narave prepoznal svoje življenjske priložnosti. Ogromno se je naučil od ljudi, ki ga obkrožajo, tudi od tistih, s katerimi prihaja naključno v stik. A njegov šarm je take sorte, da naključna srečanja prerastejo v spoštljiv, dolgoleten, iskren, sproščen, a trden poslovni oziroma prijateljski odnos.

Politika je nepričakovano zaznamovala delovno pot nekdanjega miličnika, policista dr. Vinka Gorenaka. Izkušnje, znanja in informacije, ki so mu bile dostopne v času opravljanja različnih političnih funkcij na državni ravni, je nesebično delil. V teh dneh se navaja na aktivno upokojsko življenje – že drugič.

Da lahko aktivno delo posameznikov, združenih v društvo, poveže, izobražuje in navdušuje sokrajane, dokazujejo rejci in ljubitelji konj na Svetem Štefanu.

Ob občinskih nagrajencih s svojimi uspehi in delom navdušujejo tudi šmarski osnovnošolci. Ti so v končanem šolskem letu na šolskih, regijskih in državnih tekmovanjih na različnih področjih osvajali najvišja mesta in nakazali, da nanje velja računati tudi v prihodnje.

Ustvarjalni duh na Šmarskem že skozi stoletja dokazuje in kaže spoštljiv odnos do ustvarjenega. Prav je, da ga negujemo naprej in hkrati spodbujamo novo ustvarjalnost, ideje, projekte. Naj nove priložnosti tudi v prihodnje prinašajo spoznanja in odlike ter krepijo zavedanje, da je marsikaj mogoče – z voljo, predanostjo, pozitivno energijo, sodelovanjem – tudi v času, ki ga ustvarjamo sedaj. V prihodnje se odpirajo nove priložnosti in izzivi, za katere bomo lahko dobili navdihe tudi v preteklosti, v že opravljenem in doseženem, pa tudi v pričakovanih vsega lepega in dobrega, kar se ima zgoditi in nastati.

Svoje priložnosti vam ponuja že čas počitnic, dopustov, oddiha, sproščenosti, uživanja. Čudovito in nepozabno poletje vam želim.

Sergeja Javornik,
odgovorna urednica

Spoštovane Šmarčanke in Šmarčani, junij je za občino Šmarje pri Jelšah mesec praznovanja, saj v tem mesecu praznujemo občinski praznik. Poletje smo otvorili s slavnostno sejo, ki je potekala 17. 6. 2022 v šmarski hiši kulture - v kulturnem domu. Po zaključku uradnega dela seje se je praznovanje nadaljevalo s Šmarsko nočjo, kjer nas je zabavala rokarska skupina Big foot mama in lokalni rok band Buchko band. Na ploščadi pred kulturnim domom smo imeli tudi kuhinjo pod Jelšami s ponudbo domačih gostincev.

Veseli me, da smo letos podelili občinske nagrade na različnih področjih.

Občina Šmarje pri Jelšah je letos plaketo podelila Francu Namuršu, vinogradniku naše občine.

Občinsko priznanje je prejel dr. Vinko Gorenak, nekdanji sekretar predsednika vlade Republike Slovenije in naš občan, bivši svetnik v občinskem svetu.

Občinsko priznanje je prejel še Jože Tratenšek za dolgoletno aktivno delo na področju kmetijstva, promocije in razvoja lokalne skupnosti.

Konjeniško društvo Sveti Štefan je prejelo denarno nagrado za aktivno 21-letno delovanje in promocijo konjeništv.

Poletje nadaljujemo z Rokovim poletjem, ki bo tudi letos potekal v dveh sklopih na dveh prizoriščih.

Leto 2022 je bilo za občino ponovno izrazito investicijsko naravnano, kar se vidi in čuti po vsej občini, uspelo nam je pridobiti veliko državnega denarja in denarja iz evropskih skladov. Naložbe, ki smo jih izvedli, zajemajo področja šolske, zdravstvene, cestne infrastrukture, področje poplavne varnosti in varnosti pred zemeljskimi plazovi. Ugotavljamo, da smo tudi bolj turistično zanimivi, česar se veselimo, saj smo letos pridobili bronasti znak Slovenia Green Destination.

Letos je občina končno uspela postati izključna lastnica dvorca Jelšingrad oziroma šmarskega gradu, za katerega si želimo, da bi ga postopoma obnavljali in ohranjali za prihodnje rodove.

Občina zgledno skrbi za enakomeren razvoj vseh svojih desetih krajevnih skupnosti, s čimer zagotavljamo kakovostno bivanje vseh naših občanov.

Verjamem, da je bila pot skozi Šmarje za vse, ki bivate v naši občini, mnogokrat izziv in je od vas zahtevala več potrpljenja, toda v jeseni bo pot varnejša in udobnejša za vse nas.

Naša občina dobiva novo podobo, saj vsak dan postaja bolj nova, lepša, vsebinsko bogatejša, infrastrukturno ugodnejša, z novo cvetlično zasaditvijo pa tudi privlačnejša na oko. Prepričan sem, da je v naši občini lepo živeti, da imamo kot ena izmed srednje velikih občin vse, kar potrebujemo, na dosegu roke. Naši kraji postajo zanimivejši, ljudje vedno bolj cenijo podeželski zrak, mir in naše griče. Bodimo ponosni na to, kar nam je skupaj uspelo graditi - v slogi je moč.

Ob občinskem prazniku vam iskreno čestitam.

Vse najboljše, Šmarje!

Pozdrav,

Matija Čakš, dr. vet. med.,
spec. bujatrike, župan

Zaključujeta se pomembni cestni naložbi

Naložbi, ki sta povzročala nemalo nevšečnosti udeležencem v prometu in seveda krajanom, sta v zaključni fazi.

Družba VOC, ki za Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo v sodelovanju z Občino Šmarje pri Jelšah, izvaja dela na glavni cesti pri trgovini Kašča, zaključuje 1.009.295 EUR vredno naložbo. Urejene so parkirne površine pred trgovino kmetijske zadruge s pripadajočo javno razsvetljavo in celovitim odvodnjavanjem. Med glavno cesto in parkiriščem je v dolžini 120 m zgrajen oporni zid s povezovalnimi stopnicami med pločnikom in parkiriščem. Izvedena je zamenjava vodovodnega omrežja v območju gradbišča glavne ceste in v dolžini 80 m prestavljen glavni kolektor, ki vodi do čistilne naprave. Izvedene so vodnogospodarske ureditve struge potoka. Zgrajen je novi most čez potok, prometne površine se asfaltirajo.

Pogled na gradbišče glavne ceste pred asfaltiranjem v začetku junija. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

Obnova mostu v Kolodvorski ulici bo končana prihodnji mesec. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

HVALA

Vsem udeležencem v prometu, še posebej lastnikom zemljišč in objektov ob trasi gradbišča, se zahvaljujemo za veliko mero potrpežljivosti in razumevanja v času izvedbe naložb.

Ob koncu julija bo izbrani izvajalec podjetje GAAL iz Podčetrčka zaključil z rekonstrukcijo obstoječega mostu v Kolodvorski ulici. Ta že vrsto let predstavlja nevarno območje v cestno prometnem okolju. Cesta se na tem mestu zoži in s tem poslabša prometno varnost in pretočnost obremenjene Kolodvorske ulice. Naložba vključuje izvedbo novih mostnih opornikov in nove mostne plošče, izvedbo razširjenega cestišča s hodnikom za pešce ter izvedbo zava-

rovanja dna struge in brežin v območju mostu. Naložba bo stala 200.000 EUR. Nadzor gradbenih del opravlja celjsko podjetje Navor. Naložba bo vplivala na izboljšanje prometne uredjenosti kraja, predvsem pa zagotovila večjo varnost za vse udeležence v prometu (pešce, voznike, bližnje stanovalce, šolsko mladino, rekreativce, obiskovalce občine). Hkrati se bo izboljšala pretočna sposobnost Dvorskega potoka.

Mag. Anita Reich, vodja oddelka za investicije

Šola na Kristan Vrhu bo poletni energetsko obnovljena

Podružnična šola na Kristan Vrhu bo med poletnimi počitnicami energetsko obnovljena. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

S partnerjem Občino Polzela smo bili uspešni na javnem razpisu za sofinanciranje energetske prenove stavb v lasti in rabi občin v letih 2021, 2022 in 2023 v okviru OP-EKP 2014-2020 Ministrstva za infrastrukturo. Operacija vključuje energetske sanacije podružnične šole Kristan Vrh in zdravstvene postaje na Polzeli. Višina sofinanciranja operacije znaša 426.225,23 EUR, od tega prejme Občina Šmarje pri Jelšah 248.865,59 EUR sofinancerskih sredstev, Občina Polzela 177.359,64 EUR.

Vodilni partner operacije je Občina Šmarje pri Jelšah. Javno naročilo za izbiro izvajalca je zaključeno, uvedba v delo bi lahko bila še ta mesec. Vrednost naše naložbe znaša 828.643 EUR in vključuje: toplotno zaščito zunanjih sten, toplotno zaščito stropa proti neogrevanemu podstrešju, zamenjavo dela stavbnega pohištva, rekonstrukcijo kotlovnice, zamenjavo razsvetljave in vgradnjo opreme za izvajanje energetskega monitoringa.

Mag. Anita Reich, vodja oddelka za investicije

Novosti pri izdaji lokacijske informacije

S 1. 6. 2022 je v veljavi nov Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, ZUreP-3). Za občane je ena izmed pomembnejših novosti in sprememb nova vsebina in namembnost lokacijske informacije.

Novi zakon ukinja potrdilo o namenski rabi zemljišč in namesto njega uvaja lokacijsko informacijo, ki ponuja dva možna izpisa, odvisno od tega, katere podatke potrebujemo. Deli se na podatek o namenski rabi zemljišča (stara potrdilo o namenski rabi zemljišča) in podatek o namenski rabi zemljišča z navedbo prostorskih izvedbenih pogojev (stara lokacijska informacija).

Lokacijska informacija s podatki o namenski rabi zemljišča temelji na po-

datkih iz planskih in izvedbenih prostorskih aktov občine. Uporablja se za potrebe izvajanja vseh vrst pravnih poslov in prometa z nepremičninami ter urejanju zemljiško-knjižnih zadev (npr. nakup, prodaja, cenitev, dedovanje ...). Informacija navaja tudi podatke o tem, ali je zemljišče v območju predkupne pravice občine ali države, kar pomeni, da mora prodajalec svoje zemljišče najprej ponuditi v odkup občini ali državi, pri čemer odkupne cene kasneje ne sme več spreminjati.

Namen lokacijske informacije z navedbo prostorsko-izvedbenih pogojev je predvsem ta, da se investitor oz. projektant nameravane gradnje seznanji z merili in pogoji, ki veljajo na predmetni parceli in jih je treba upo-

štetati pri načrtovanju nameravane investicije, kot jih določajo občinski prostorski akti, ter s podatki o morebitnih prepovedih, ki jih določajo zakonska določila, vladne uredbe in občinski odloki o začasnih ukrepih za zavarovanje prostora.

Na obrazcu za vlogo je treba označiti, za kakšen namen potrebujete lokacijsko informacijo. Od tega je odvisna tudi višina takse, ki jo je treba poravnati ob oddaji vloge. Obrazec je že dostopen na spletni strani občine, seveda pa ga lahko dobite tudi na vložišču občine. Če vam vsebina vloge ne bo povsem razumljiva, vam bomo na občini z veseljem priskočili na pomoč.

Peter Planinšek, vodja oddelka za okolje in prostor

45 novih stanovanj za starejše

Gradnja oskrbovanih stanovanj v Šmarju pri Jelšah poteka po načrtih. Celjsko podjetje GES gradi tri skoraj povsem enake objekte; v vsakem objektu bo po 15 različno velikih stanovanj, ki bodo na voljo za najem in nakup. Stanovanja so locirana v treh etažah, ki so povezane z dvigalom. Vsako stanovanje ima balkon – teraso in shrambo v etaži. Vsako stanovanje ima svoje parkirno mesto, bodisi v dvoetažnem parkirnem objektu bodisi ob stavbi. Stanovanja bodo vseljiva konec aprila prihodnje leto.

Objekt 1 je last Stanovanjskega sklada, stanovanja bo po neprofitni najemnini oddajala v najem Občina Šmarje pri Jelšah. Objekt 2 je last Občine Šmarje pri Jelšah, ki ga bo občina oddajala v najem po neprofitni najemnini. Razpis za pridobitev stanovanj v najem bomo objavili predvidoma letos jeseni. Osnovni pogoj za pridobitev

Pogled na gradbišče oskrbovanih stanovanj.
Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

stanovanja v najem je starost 65 let in zmožnost plačevanja najemnine. Vsa ostala merila bodo objavljena v razpisu. Prednost pri dodelitvi bodo imeli prebivalci občine Šmarje pri Jelšah.

Vsa stanovanja v objektu 3 bodo na razpolago za nakup. Zainteresirani za nakup dobijo informacije v podjetju GES.

Mag. Zinka Berk, vodja oddelka za gospodarstvo...

Nove manjše pridobitve

V letih 2018 in 2019 je Občina Šmarje pri Jelšah tudi s pomočjo evropskega denarja uredila postajališče za avtodome, drevesno opazovalnico in fit park v gozdu nad šolo, keltski horoskop, razporejen na več mikro lokacij, in Kneippov park ob novi cesti Dobrava. Pridobitve je občina dala v upravljanje in trženje Zavodu za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah.

Zaradi obdobja epidemioloških ukrepov je bila dejavnost na turistično-športnih pridobitvah precej omejena. Zavedamo se, da je treba za uspešno uporabo in trženje vsega navedenega še marsikaj postoriti. V proračunu za letos imamo rezerviranih nekaj sredstev, s katerimi bomo

V bližini Kneippovega parka bo jeseni postavljen leseni most. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

izvedli dodatna dela pri hiški, in sicer postavitev avditorija in ureditev okolice. Nekaj del je že opravljenih, nekatera še potekajo. Pri postajališču za avtodome urejamo ploščad, kjer bomo postavili mizo in klopi za obiskovalce, prav tako bomo ploščad z mizami in klopmi uredili na parceli, ki je večino-

ma namenjena za zasaditev po načelu keltskega horoskopa. V jeseni bomo postavili lesen mostiček v neposredni bližini Kneippovega parka. Vsa drevesa, zasajena po keltskem horoskopu, bomo ustrezno označili z nazivi in QR kodami.

Mag. Zinka Berk, vodja oddelka za gospodarstvo...

Stari šoli po obnovi tudi vsebina

Občina Šmarje pri Jelšah je na razpisu Ministrstva za zdravje pridobila 648.389 EUR za ureditev prostorov stare šole v Šmarju pri Jelšah. Naložba predvideva nujno ureditev prostorov za fizioterapijo, preventivno dejavnost in patronažno varstvo družin, s čimer se bodo zagotovili enaki pogoji za zadovoljevanje potreb občanov občine Šmarje pri Jelšah, kot tudi prebivalcev sosednjih petih občin soustanoviteljic javnega zavoda Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah. Naložba bo omogočila vzpostavitev sodobnega fizioterapevtskega centra, kakor tudi opravljanje patronažnega varstva družin ter nujno potrebne

preventivne dejavnosti v okviru zdravstveno-vzgojnega centra. V okviru tega se bodo lahko izvajale brezplačne delavnice ter skupinska in individualna svetovanja na temo zdrave prehrane, zdravega življenjskega sloga in preventivne srčno žilnih bolezni, delavnice hujšanja, telesne dejavnosti, pomoč pri opuščanju kajenja ipd. Predvidene so psiho-edukativne delavnice za odrasle in preventivne delavnice.

Občina je za izvedbo naložbe že pripravila vso potrebno dokumentacijo in ima gradbeno dovoljenje.

Mag. Anita Reich, vodja oddelka za investicije

V obnovljeni stari šoli bodo urejeni prostori za fizioterapijo, preventivno dejavnost in patronažno varstvo družin. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

Sanacija dveh večjih plazov

Zaključuje se sanacija plazu na brežini nad šolskim nogometnim igriščem v Šmarju pri Jelšah. Sanacijska dela so obsegala izvedbo globokih drenaž in jaškov za odvodnjavanje izven plazine ter podaljšanje kamnito betonskega zidu. Zid bo omogočil, da se bo lahko nogometno igrišče povečalo. Pogodbena vrednost je 264.032 EUR, 211.841 EUR je sofinanciralo Ministrstvo za okolje in prostor.

Predvidoma avgusta bo končana sanacija plazu pod gasilskim domom na Svetem Štefanu. Zgrajen bo betonski zid ter urejeno odvodnjavanje dvorišča in gasilskega doma. Pogodbena vrednost je 275.263 EUR, 220.698 EUR je sofinanciralo Ministrstvo za okolje in prostor.

Sanaciji obeh plazov izvaja podjetje Marjana Sajka iz Šmarja pri Jelšah.

Sergeja Javornik

Po sanaciji plazu bo mogoče povečati nogometno igrišče. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

Avgusta bo končana sanacija plazu pod gasilskim domom na Sv. Štefanu. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

Gradnja gasilskega doma

Pogled na gradbišče novega gasilskega doma na Kristan Vrhu. Foto: arhiv PGD Kristan Vrh

Delavci podjetja Kuponko iz Šentjurja so začeli z izgradnjo novega gasilskega doma na Kristan Vrhu. V obstoječem domu so prostori za delovanje prostovoljnega gasilskega društva premajhni in zasilno ustrezni, primanjkuje prostora za gasilsko reševalno in zaščitno opremo ter tehniko; eno od vozil imajo zato v najeti garaži.

Za gradnjo so gasilci sami odkupili parcelo, pridobili gradbeno dokumentacijo in komunalno uredili parcelo. Podjetje Kuponko bo do konca tekočega leta zgradilo objekt do tretje gradbene faze. Pogodbena vrednost predvidenih del je 372.816 evrov. Občina je po pooblastilu Prostovoljnega gasilskega društva Kristan Vrh izvedla

Hvala podjetjem

Prostovoljno gasilsko društvo Kristan Vrh se zahvaluje posameznikom in podjetjem, ki podpirajo njihovo naložbo in s svojim prispevkom omogočajo uspešno izvedbo. Med drugim so to: Slovenski državni gozdovi, KLS Ljubno, trgovine Jager, Frigo-Vac - Podplat, Marjan Gajšek, s.p. - Plat, Ivan Šir, s.p. - Kristan Vrh, Energodžma - Pristava pri Mestinju, MOS Servis, TSM, avtoprevoznitvo Silvo Planinšek, s.p. - Hajnsko, Transport Krivec - Kristan Vrh, Mizarstvo Lesk Peter Krklec, s.p. - Grliče, Andrej Kamenšek, s.p. - Hajnsko, Bojan Pirš, s.p. - Kristan Vrh, Kit-ak gradnje, Fenik, Lajtman company - Kristan Vrh, Steklarstvo Vontus, Vilma Mastnak, s.p. - Kristan Vrh, Panles, Polje, Avto Edo, Žagarstvo Marko Ribič, s.p. - Hajnsko, Robert Strašek, s.p. - Grliče, avtoprevoznitvo Franci Grobelšek, s.p. - Virštanj, Alen Medved, s.p. - Kristan Vrh, avtoprevoznitvo Mitja Žerak, s.p. - Kačji dol, Global metal Kovačič - Šmarje pri Jelšah, Ludvik Gajser, s.p. - Hajnsko ...
Z gasilskim pozdravom: Na pomoč!

javno naročilo izbire izvajalca in za sofinanciranje naložbe v letošnjem proračunu zagotovila 250.000 evrov.

Sergeja Javornik

Na Svetem Štefanu urejena pešpot

Dolgoletna želja krajanov, šole in vrtca je uresničena. Obnovili smo obstoječo pot, ki je že v preteklosti povezovala naselje z območjem šole. Pot je bila mestoma zaraščena, močvirnata in neugodno izpeljana za pešce. Pot v širini 1,6 m in dolžini 430 m smo celovito uredili, vključno z ustreznim odvodnjevanjem celotnega območja. Vgrajena sta drenažni in kanalizacijski sistem, izvedena javna razsvetljava in vzpostavljen varen prehod za pešce čez kategorizirano lokalno cesto pod šolo. Dela je izvedel šmarski podjetnik Marjan Sajko za 70.728 EUR v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Sveti Štefan, ki je prispevala 19.000 EUR za asfaltiranje. Pešpot predstavlja varno pot krajanov k maši, na kopalnišče in sprehod, v šolo in vrtce.

Urejena pešpot na Svetem Štefanu. Foto: Ivan Žaberl

Vsem lastnikom dotičnih zemljišč se za kooperativno sodelovanje iskreno zahvaljujemo.

Mag. Anita Reich, vodja oddelka za investicije

Od septembra višje cene programov vrtca

Občinski svet je na 24. seji 8. junija 2022 sprejel novi sklep o določitvi cen programov za predšolsko vzgojo v Otroškem vrtcu Šmarje.

Od 1. septembra 2022 bodo veljale naslednje cene programov vzgoje in varstva predšolskih otrok v Otroškem vrtcu Šmarje pri Jelšah:

- oddelki starostne skupine od 1-3 let
553,00 EUR (prej 521,00 EUR)
- oddelki starostne skupine od 3-6 let
423,00 EUR (prej 400,00 EUR)
- oddelki starostne skupine od 3-4 let in kombinirani oddelki 469,00 EUR (prej 439,00 EUR).

Za čas, ko otrok ne obiskuje vrtca, se cena programa zniža za stroške neporabljenih živil za 2,10 EUR na dan. Staršem, ki bodo do osme ure obvestili vrtec o otrokovi odsotnosti, se zniža cena programa za stroške neporabljenih živil. Tako znižana cena je osnova za izračun prispevka staršev in občine k ceni programa.

Plačilo NUSZ-ja brez provizije

Lastniki nepremičnin na območju občine Šmarje pri Jelšah so že prejeli odločbe Finančne uprave Republike Slovenije o višini nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2022.

Razlogi za povišanje

Vrtec je v maju na občino naslovil vlogo za spremembo cen programov od letošnjega septembra, v kateri so podrobno obrazložili predlagane spremembe cen programov. Na podlagi Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih je ekonomska cena programa v vrtcu odvisna od stroškov dela, stroškov materiala in storitev ter stroškov živil za otroke.

Stroški dela so se v obdobju od zadnje spremembe ekonomske cene (1. 4. 2021) na podlagi upoštevanja kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji in druge zakonodaje zvišali (napredovanja delavcev po nazivih in plačnih razredih, povišanje minimalne plače, višji regres za letni dopust, višji regres za prehrano). Povišali so se stroški materiala in storitev, predvsem so se povišali stroški energentov in komunalni stroški. Strošek živil za otroke je pri novi ceni upoštevan v višini 42,00 EUR (prej 32,00) na otroka mesečno oz. 2,10 EUR (prej 1,60 EUR) na dan.

Nove ekonomske cene so izračunane v skladu z metodologijo, zato je višina izračunane cene posameznega programa odvisna od števila otrok v oddelku oz. programu. Pri tem je treba poudariti, da je upoštevano najvišje dovoljeno normativno število otrok (občina je v skladu z zakonodajo normativ povečala za dva otroke v vsakem oddelku). Ekonomska cena se v povprečju povišuje za 6,39 %.

V strukturi cene predstavljajo stroški dela od 80,5 do 83,5 %, materialni stroški od 8,9 do 11,7 %, stroški prehrane od 7,6 do 9,9 %, različno po programih.

Starši, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva otroke, so plačila za mlajšega otroka oproščeni. Starši so oproščeni plačila za vrtec tudi za tretjega in vsakega nadaljnjega otroka iz iste družine, ne glede na to, ali je v vrtec vključen hkrati s svojim sorojencem. Višina plačila vrtca se ugotavlja glede na povprečni mesečni dohodek na osebo in se določi v odstotku od cene programa za vrtec in na podlagi uvrstitve v dohodkovni razred. Starši v povprečju prispevajo okoli 25 % ekonomske cene, tako se bo v povprečju povišal prispevek za starše med 5,5 in 8 EUR na mesec, odvisno od programa.

Damjan Boštjančič, vodja oddelka za družbene dejavnosti

Občani s stalnim prebivališčem v občini Šmarje pri Jelšah lahko prejete položnice brez provizije plačajo na pošti v Šmarju pri Jelšah ob pogoju, da na vložišču Občine pridobijo ustrezen žig. Položnice z ustreznim žigom bodo na pošti obravnavali na osnovi pogodbe o poslovnem sodelovanju v projektu občinska blagajna.

Sergeja Javornik

Iskanje kompromisa se nadaljuje

Strokovne občinske službe in podjetje Anteh iz Podčetrтка še iščejo rešitev, sprejemljivo za vse strani. To je trenutni epilog dosedanjih razprav na sestankih in zboru krajanov naselja Mestinje o namenski rabi parcele 1185 179/36, k.o. Pijovci.

Lastnik zemljišča je Anteh, gradbeništvo in tehnika, iz Podčetrтка. Po namenski rabi, opredeljeni v grafičnem delu Občinskega prostorskega načrta (OPN), je to območje proizvodnih dejavnosti, na podlagi Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN za poslovno-proizvodno cono Mestinje-Bohor) pa je na tej parceli dovoljena gradnja dveh poslovno-proizvodnih stavb. Dejavnosti, ki se lahko izvajajo na obravnavanem območju, so poslovne, proizvodne, storitvene, trgovske, gostinske, prometne in skladiščenje, raziskovalne. Na območju ne smejo biti locirane dejavnosti, kot so: betonarna, asfaltna baza, predelava rudnin, črna metalurgija, plinarna, predelava naftnih derivatov, proizvodnja usnja, proizvodnja škropiv, proizvodnja umetnih gnojil, proizvodnja barv in proizvodnja lakov.

Parcela je bila v mirovanju vse do konca preteklega leta, nakar se je lastnik odločil, da bi na njej uredil utrjeni plato, na katerem bi skladiščil gradbeni material, strojno mehanizacijo in opremo. Zato je začel z zemeljskimi deli, kar je vznemirilo lastnike sosednjih zemljišč, ki so o tem obvestili občino in početje prijavili gradbeni inšpekciji. Pristojni na občinski upravi so z investitorjem opravili razgovor. Pojasnil je, da je začel s pripravljanimi deli in da si pri projektantski organizaciji BTI ureja projektno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja za ureditev načrtovanega platoja. V marcu je na upravno enoto dal vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja. Lastniki sosednjih zemljišč so priglasili udeležbo v postopku iz-

Območje poslovne cone na Mestinju, katerega namenska raba razdvaja lastnika in krajane. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

daje gradbenega dovoljenja. Upravna enota je opravila javno obravnavo, na kateri investitor in krajani niso našli rešitve, ki bi bila sprejemljiva za obe strani. 25. maja je na predlog krajanov Mestinja župan sklical zbor krajanov naselja, na katerem so prisotni sprejeli dva sklepa, povezana s to problematiko. Jasno so izrazili svoje stališče, da se lahko na tej parceli gradijo le objekti, ki ne bodo vplivali na znižanje vrednosti okoliških zemljišč v naselju Mestinje in ne bodo povzročali negativnih vplivov na okolje, kot so emisije plinov, tekočin, prašnih delcev, prekomernega hrupa in vibracij. Z drugim sklepom so izrazili zahtevo po spremembi OPPN-ja, na osnovi katere bi spremenili rabo in bi predmetna parcela postala območje stanovanjske soseske.

O sprejetih sklepih so bili na junjski seji seznanjeni občinski svetniki. Peter Planinšek, vodja oddelka za okolje in prostor, je na seji poudaril, da je namenska raba parcele jasna. Morebitna sprememba prostorskega akta

bi postopek sprejemanja akta vrnila na začetek, četudi je trenutno v zaključni fazi sprejemanja – lahko bi bil sprejet že v drugi polovici tega leta, nov postopek bo terjal vsaj še dve leti. Ni zanemarljivo niti dejstvo, da je lastnik parcele že pridobil pravico gradnje objekta z določili prostorskega akta, spreminjanje namenske rabe in pogojev pa za investitorja pomeni zmanjšanje ali celo izničenje njegovih pravic. Zato je realno pričakovati, da jih bi lastnik uveljavljal pred sodiščem. Med možnimi scenariji rešitve je dogovor med občino in podjetnikom o zamenjavi zemljišč, a je vprašanje, za kakšno dejavnost bi lahko občina uporabila to zemljišče.

Končne odločitve občinski svetniki niso sprejeli. So se pa v razpravi strinjali, da je treba poiskati ustrezno rešitev, sprejemljivo za krajane in investitorja. Občinske strokovne službe tako nadaljujejo s pogovori in iskanjem kompromisa.

Sergeja Javornik

Natančnost in ustvarjalnost v obrti

Tokratni sogovornici sta obrtnici, ki sta pri svojih dejavnostih odvisni od finomotorike rok. Ni več veliko krajev, ki se lahko ponašajo s tovrstnimi delavnicami, saj so prisotne le še v večjih mestih. Izginjajoči poklic zlatarke je po očetovem zgledu prevzel Petro Šmerc, Slavica Vraničar pa je v svet optikov stopila po simpatični štoriji s prijateljico. Obe imata butični delavnici v središču Šmarja pri Jelšah.

V OPTIKI POGLED se bo vašemu vidu posvetila SLAVICA VRANIČAR, ki že več kot deset let v Šmarju pri Jelšah omogoča izdelavo očal za tiste, ki to radi uredijo v domačem kraju.

Korekcijska in sončna očala zadnjih modnih trendov lahko najdete tudi v središču Šmarja pri Jelšah. Foto: osebni arhiv

Kaj vse kot optika nudite strankam?

»Optik je v prvi vrsti tisti, ki vam pomaga pri pravilni izbiri očal, ki so vam bile predpisane za izboljšanje vida. Tako vedno dodobra preverim, čemu bodo očala namenjena in kakšne so strankine osnovne želje. Potem se posvetimo izbiri okvirjev, izberem še ustrezne leče in ob tem se vseskozi zavedam, da pripravljam medicinski pripomoček, ki ga stranka potrebuje. V bistvu sem vse: od svetovalca, prodajalca, serviserja in optika, seveda.«

Povejte nam, kako ste vi dobesedno pristali v tem poklicu.

»Zgodba je res simpatična. Z najboljšo prijateljico sošolko sva se ob koncu osnovne šole pogovarjali, kam

se bova vpisali v srednjo šolo. Moja prva misel je bila frizerska šola. Nato Nataša izjavi, da gre za optika. Sama te možnosti sploh nisem poznala, nisem vedela nič o tem poklicu, a sem takoj izjavila: »Če greš ti, potem grem tudi jaz.« Najstniška klasika pač. Na koncu pa sem jaz postala optik, sošolka pa frizerka. Ampak jaz sem s svojim izborom zadovoljna in ta poklic rada opravljam, vseeno pa mladim priporočam, da si pridobijo čim več informacij o različnih možnostih, predvsem pa naj raziskujejo, kateri poklici sploh obstajajo in kaj lahko pri tem delajo.«

Srednja šola za vaš poklic je zelo blizu v Rogaški Slatini. Kako pa bi mlade prepričali, da postanejo optiki?

»To delo je za vse, ki so zgovorni, srčni, ki znajo poslušati, predvsem pa za tiste, ki so natančni in spretni z rokami. Če to vse obkljukajo, je lahko ta poklic res prava izbira, saj je nekaj najlepšega, meni celo neprecenljivega, da zunaj delovnega okolja srečaš zadovoljne stranke, ki skozi leta večkrat postanejo še več kot to.«

Kaj pa trendi v vaši obrti?

»Očala že dolgo niso več le praktični pripomoček, postala so tudi pomemben modni dodatek, tako medicinska kot sončna očala. Temu se prilagaja tudi ponudba. Modni trendi imajo močan vpliv na moje delo, vendar je tega v manjših krajih gotovo manj in ljudje vendarle še dajejo prednost praktičnosti pred sledenjem modnim hitom.«

Slavica Vraničar vam bo z veseljem ponudila svoj strokovni pogled na očala, ki jih potrebujete. Foto: osebni arhiv

ŠOLANJE

ZLATAR je poklic, za katerega se odloča vedno manj ljudi, čeprav trg dela ta kader zelo potrebuje. V program formalnega srednješolskega izobraževalnega za pridobitev poklica zlatar se je v Sloveniji možno vpisati le še na Šolskem centru Celje, in to le v sistemu izrednega izobraževanja za odrasle.

Program TEHNIK OPTIK je mladim v našem okolju zelo dostopen, saj se lahko vanj vpišejo na Šolskem centru Rogaška Slatina.

PROMOCIJA POKLICEV

Območna obrtno-podjetniška zbornica Šmarje pri Jelšah bo za devetošotce osnovnih šol upravne enote Šmarje pri Jelšah jeseni pripravila predstavitev poklicev, ki so na našem območju iskani in verjetno premalo poznani med mladimi.

ZLATARSTVO PETRA ŠMERC je majhno podjetje, kjer opravljajo vsa zlatarska dela in izdelujejo nakit iz plemenitih kovin po slovenskih predpisih zakona o plemenitih kovinah. Nakit vam popravijo, očistijo, gravi-
rajo in svetujejo pri izbiri novega.

Danes v naši bližnji okolici ni srednje šole, ki bi izobraževala za ta poklic. Mladi se tako nanj niti ne spomnijo. Kako ste se vi odločili zanj, kje ste se izobraževali?

»Kolikor mi je znano, trenutno ni srednje šole, ki bi redno nudila program izobraževanja za ta poklic. Šolski center Celje nudi izredno izobraževanje za poklic zlatarja, drugih možnosti ni, se pa še vedno kdo prekvalificira skozi delo, največkrat v zlatarni v bližnjem Celju. Tam je bil mnogo let zaposlen tudi moj oče. Doma je imel priročno delavnico in večkrat sem ga še kot deklica opazovala pri delu. Tako je skozi leta tudi v meni vzknila želja po tem poklicu.

Za poklic zlatarja sem se izobraževala na takratni Srednji tehnični šoli v Celju, smer finomehanik, eno leto pripravništva pa sem opravila v Zlatarni Celje. Po končanem pripravništvu sem se s pomočjo očeta podala v podjetniške vode, kjer vztrajam še danes.«

Kako bi mlade privabili v to delo? Katere so prednosti in predvsem lepote vaše obrti?

»Nove tehnologije in modernizacija del so v zlatarsko obrt prinesle dosti hiperprodukcije. Sama sem še vedno pristaš stare šole, kjer je bila večina postopkov izdelave nakita ročna, čeprav trendi narekujejo drugače in se je treba prilagajati. Mlade tako težko navdušiš za poklic, ki trenutno

ni v razcvetu, poleg tega pa je cena zlata na svetovni borzi dosti narastla in povpraševanje se temu prilagaja, je pa vseeno zelo prijetno, ko lahko ustvariš nekaj lepega, zato ga priporočam tistim ustvarjalnim in spretnim.«

Z leti so se spremenili materiali, odnos do nakita. Kaj ste vi opazili med svojim poslovanjem in kam so usmerjeni prihodnji trendi tega obrtnega poklica?

»Opažam, da se je z leti zelo spremenil odnos do nakita. Sodobni marketing navdihuje mnoge, da posegajo po modnih blagovnih znamkah nakita cenejših materialov in masovne serijske proizvodnje. Prav tako je zanimanje za nakit, predvsem iz rumenega zlata, že pred leti upadlo, čeprav je v svetu primarna barva te žlahtne kovine ponovno dobila svoje mesto.

Prednost in lepota zlatarske obrti je v tem, da se poleg zlata in drugih plemenitih kovin za izdelovanje nakita uporablja vse več trendnih in dostopnejših materialov (jeklo, les, keramika ...) in z lastno ustvarjalnostjo lahko nakitu dodamo osebno noto sodobnega oblikovanja. Kupna moč v Sloveniji pa je zelo različna. Manjši kraji se težko primerjajo z večjimi mesti, zato se je za uspešno delo vsekakor treba prilagajati in slediti željam, v mojem primeru večinoma lokalnih potrošnikov in k temu stremim tudi sama.«

Alenka Ratej

Petra Šmerc prisega na ročno izdelan nakit, ki vsebuje osebno noto in unikatnost pisano na kožo posameznika. Foto: osebni arhiv

Poročna prstana izpod rok izučene zlatarke. Foto: osebni arhiv

»Čas slej kot prej pokaže, ali delaš dobro.«

Gregor Krajnc je sredi maja začel petletni mandat vodenja Javnega zavoda za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah. Univerzitetni diplomirani ekonomist s 13-letnimi delovnimi izkušnjami na področju vodenja, marketinga, prodaje in računovodstva se je v domačem Šmarju pri Jelšah izkazal tudi že kot organizator odmevnih in dobro obiskanih športno-rekreativnih prireditev. Je zagnan in vodenje javnega zavoda vidi kot izziv, poudarja pomen sodelovanja in (medgeneracijskega) povezovanja. Priložnosti prepozna na področju turizma, športa in mladine.

Gregor Krajnc: »Vedno gledam naprej.«
Foto: osebni arhiv

Zakaj ste se prijavi na delovno mesto?

»V življenju se nikoli nisem ukvarjal s preteklostjo. Vedno gledam naprej in tokrat sem začutil, da je čas za spremembo, za nov izziv. Čutim, da lahko na vseh treh področjih dela Zavoda TŠM Šmarje pri Jelšah prispevam svoje znanje in izkušnje ter s tem prispevam k še boljši kakovosti življenja v domačem kraju.«

Pričakovanja javnosti do zavoda so že od ustanovitve visoka. Kakšna so vaša merila uspešnosti delovanja zavoda?

»Merila delovanja zavoda so v mnogih pogledih na hitro nemerljiva. Čas pa slej kot prej pokaže, ali delaš dobro ali ne. Vsekakor se zavedam pričakovanj, predvsem na področju turizma. Treba je povečati prihodke, ustvarjene na trgu, še bolj povezati različne deležnike in delati na kakovostnih turističnih produktih. Znan rek pravi, da smo turizem ljudje, zato nam bo to uspelo le s povezovanjem in sodelovanjem.«

Bo turistično-informativni center še letos prešel pod okrilje Zavoda TŠM?

»Kot prioriteto nalogo sem si zadal ravno to, da turistično-informativni center preide pod okrilje Zavoda TŠM Šmarje pri Jelšah. Dogovori o tem že potekajo na več ravneh, o časovnici pa trenutno še ne morem govoriti.«

Kdaj bo predvidoma zaživel skupna platforma in zakaj bo pomembna za občane, obiskovalce?

»Cilj te platforme je ustvariti enotno vstopno točko oz. spletno mesto, kjer na enem mestu na enostaven način vsak občan ali turist najde tisto informacijo, ki jo v danem trenutku potrebuje. S tem bomo na eni strani pridobili zbrane informacije tako za domačine kot za turiste, na drugi strani pa omogočili ponudnikom storitev in dogodkov enostavnejšo organizacijo in pregled nad dodajanjem v naši občini. S takšno platformo so povezani tudi precejšnji stroški, zato bomo nekatere spremembe uvajali postopoma z željo, da čim prej dosežemo zastavljeni cilj.«

Kakšno bo poletje v Šmarju v turističnem smislu – kaj se bo dogajalo, kakšno vlogo bo imel TŠM?

»Poletje v Šmarju je že v polnem razmahu. Za uvod v poletje smo doživeli Šmarsko noč, Rokov tek po šmarskih bregih, pohod Od gorce do gorce, Šentvidovo in mnoge druge dogodke, ki tudi turistom pričarajo utrip naše občine oz. jim omogočijo doživetje po šmarsko. Precej tovrstnih dogodkov bo tudi v juliju in avgustu. Izpostaviti pa moram Romarsko triado med 12. in 16. avgustom, katere del bo praznovanje Marijinega vnebovzvetja in godu sv. Roka. Tako na Sladki Gori, Tinskem in v Šmarju pri Jelšah pričakujemo romarje in druge obiskovalce od blizu in daleč.«

Sergeja Javornik

Usmeritve za 2021-2027

Slovenija je v zaključni fazi priprave ključnih programskih dokumentov, ki bodo osnova za črpanje evropskih (ne)povratnih sredstev. Podobno kot na ravni države se dokumenti pripravljajo tudi na regionalni ravni: Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije 2021-2027 (v nadaljevanju RRP) in ravni subregije Obsotelje in Kozjansko, kjer bo konec junija potrjen Območni razvojni program Obsotelje in Kozjansko 2021-2027 (v nadaljevanju ORP). Potreb je na območju veliko, koliko bo za njih na voljo denarja, pa še ni dokončno znano.

V Sloveniji moramo za doseganje ciljev Strategije razvoja Slovenije 2030 (v nadaljevanju: SRS 2030) razmišljati o ukrepih, ki jih prednostno usmerjamo na med seboj povezana področja.

Ključne usmeritve Operativnega programa 2021-2027 v sprejemanju izhajajo iz petih ključnih politik in njihovih ciljev:

- cilj 1 – pametnejša Evropa (inovacije, digitalizacija, podjetništvo),
- cilj 2 – bolj zelena, nizkoogljična Evropa (energetika, voda, odpadki, podnebne spremembe),
- cilj 3 – bolj povezana Evropa (digitalna povezanost, mobilnost, TEN-T),
- cilj 4 – bolj socialna Evropa (zaposlovanje, izobraževanje, socialna vključenost in zdravje) in
- cilj 5 – Evropa bližje državljanom (CTN, CLLD).

Zgornji cilji so osnova za pripravo dokumentov na regionalni in subregionalni ravni, saj bo le sinhronost omogočala dobro črpanje evropskih sredstev.

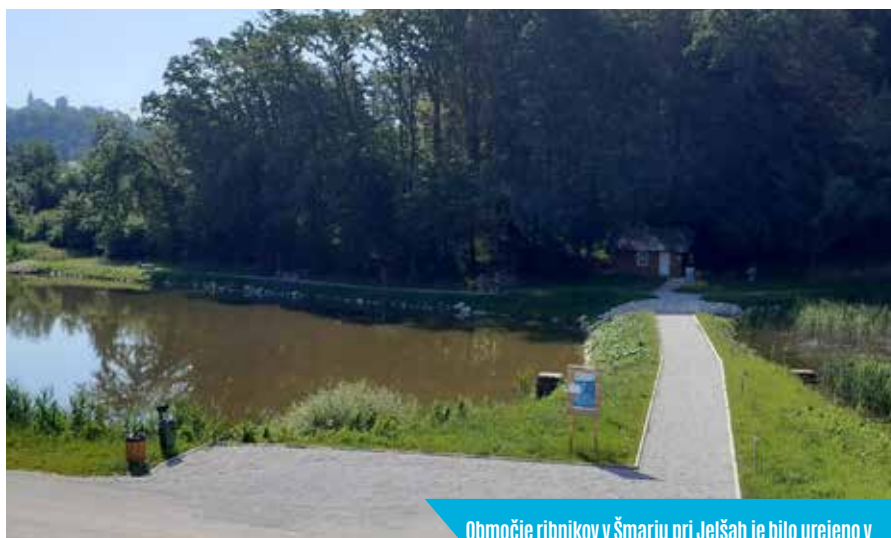
Za dobrih 529 milijonov evrov projektov

ORP 2021-2027, ki je temeljni programski dokument na subregionalni ravni območja Obsotelje in Kozjanskega ter je skladen z RRP, so pripravljale strokovne službe Razvojnega agencije Sotla in Razvojnega agencije Kozjansko v sodelovanju s ključnimi deležniki, posebej občinami na območju. Območje območne razvojne regije Obsotelje in Kozjansko vključuje 7 občin, in sicer: Dobje, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek in Kozje, kjer so različni prijavitelji zbrali več kot 230 projektnih predlogov v skupni vrednosti več kot 529 milijonov evrov.

Usmeritev subregije je jasna in dobro povzeta v viziji, usmerjeni proti letu 2030: Obsotelje in Kozjansko bo infrastrukturno zglejdo urejeno in povezano območje, tesno vpeto v nacionalne in mednarodne poslovne tokove. Ob

tem bosta znanje in prilagodljivost tukajšnjih prebivalcev razloga, zaradi katerih se posameznik ne bo več odpravljajal za priložnostmi v večja mestna središča, temveč bodo investitorji tisti, ki se bodo za priložnostmi podajali v Obsotelje in Kozjansko. Razen ustvarjalnosti prebivalcev jih bo privlačila še vedno bogata naravna in kulturna dediščina, ki se bosta ob celovitem razvoju infrastrukture ohranili tudi zaradi dokončne uveljavitve konceptov trajnostne mobilnosti, energetske učinkovitosti in izrabe obnovljivih virov. Vse navedeno je hkrati razlog, da bo območje med prvimi v Evropi, kjer bo trajnostno naravnan turizem po prelomnem letu 2020 prešel v rast in se utrdil kot panoga, na katero smo v Obsotelju in Kozjanskem še posebej ponosni.

Razvojnega agencija Sotla

Območje ribnikov v Šmarju pri Jelšah je bilo urejeno v sklopu LAS-ovega projekta. Foto: arhiv občine

Po sledih Mateja Vrečerja

Letos mineva 320 let od rojstva dr. Mateja Vrečerja, graditelja šmarske Kalvarije. Prav on je zaposlenim v šmarski knjižnici predstavljal navdih za nove projekte, enega med njimi, *Varuhi dediščine*, bodo do poletja tudi zaključili.

»*Varuhi dediščine je prvi mednarodni projekt, ki smo se ga lotili v naši knjižnici. Njegov namen je med drugim tudi, da zaposleni razširijo svoja obzorja in poglobijo znanje. To naj bi se poznalo pri delu z bralci in uporabniki druge ponudbe knjižnice in njenih enot ter tudi v lokalni skupnosti,*« so povedali ob vrnitvi z učne poti v Gradcu.

Direktor Knjižnice Šmarje pri Jelšah dr. Marko Samec je direktorju Štajerskega deželne arhiva dr. Gernotu Petru Obersteinerju med drugim podaril najnovejšo knjigo razglednic Pozdrav iz Šmarja pri Jelšah. Foto: arhiv knjižnice

V Štajerski deželni arhiv

Ni naključje, da so se Šmarčani odločili za obisk prestolnice historične Štajerske. V Gradcu se je namreč pri Jezuitih izobraževal Matej Vrečer. Slovenska barokistka dr. Metoda Kemperl je v tamkajšnjem Štajerskem deželnem arhivu že pred leti odkrila Vrečerjev testament in popis njegovega celotnega premoženja ter ga skupaj s študijo objavila v publikaciji Matej Vrečer – duhovnik, matematik, urar. Iz šmarske knjižnice so se v Gradec odpravili v upanju, da odkrijejo še kaj v povezavi s preteklostjo Šmarja pri Jelšah. Kot se je izkazalo, so imeli prav. Domoznanskemu gradivu bodo lahko dodali kar nekaj fotografij nadučitelja Franca Jurkoviča iz preloma 19. stoletja, razstavo Franca Skaze nadgradili s karto Šmarja pri Jelšah iz leta 1825, odkrili pa so tudi sicer močno poškodovan testament Anne Felicitas Gaisruck iz leta 1681.

Graška Kalvarija 100 let starejša od šmarske

Po zgodovinskih virih naj bi prav Kalvarija v Gradcu navdihnila Mateja Vrečerja, da je podoben božjepotni kompleks zgradil v Šmarju. Graška Kalvarija je od šmarske starejša okoli 100 let. Potem ko so skupino križanja na vrhu griča Austein postavili že leta 1606, so 14 postaj dogradili šele leta 1660. Zahvaljujoč darovom romarjev je bil kompleks razširjen in umetniško oblikovan. Tudi v Gradcu je kompleks prikaza Jezusovega trpljenja v stoletjih utrpel hude poškodbe. Nazadnje je bil v celoti prenovljen leta 2002.

Svete stopnice - rdeča nit treh Kalvarij

Ob vznožju graške Kalvarije stoji baročna cerkev s kopijo Svetih stopnic. Tam je danes obiskovalcem na voljo tudi manjša publikacija *Ko se nebo dotakne zemlje*, ki jo je izdala župnija Graz-Kalvarienberg. Kot so dejali zaposleni v šmarski knjižnici, so bili prijetno presenečeni, ko so odkrili, da so v knjižnici tudi s fotografijo izpostavljene tri Kalvarije v srednjeevropskem prostoru, ki se ponašajo s še posebej lepo kapelo Svetih stopnic. To sta poleg graške še Kalvarija v Banski Štiavnici in Šmarju pri Jelšah. Naj spomnimo, da je Banska Štiavnica drugi partnerski kraj v projektu Knjižnice Šmarje pri Jelšah Varuhi dediščine in so ga Šmarčani obiskali lani junija.

S tremi projekti do skoraj 12.000 evrov državnih sredstev

Knjižnica Šmarje pri Jelšah bo s projekti, ki jih finančno podpira Ministrstvo za kulturo, v naslednjih dveh letih naslavljala najširši krog obiskovalcev. V samo dveh mesecih so se namreč prijavili na tri razpise, s projekti pa uspeli pridobiti skoraj 12.000 evrov državnega denarja.

Da bodo uporabnikom olajšali brskanje po svetovnem spletu, iskanje knjižničnega gradiva, omogočali delo na sodobni računalniški opremi, so s pomočjo projekta za nakup računalniške opreme že kupili štiri nove računalnike. Obiskovalci knjižnice jih bodo že v kratkem lahko začeli uporabljati.

Mlado objektivno oko

Z zadnjega festivala amaterskega in neodvisnega filma F. A. F., na katerem temelji nov projekt Mlado objektivno oko. Foto: arhiv knjižnice

S projektom Mlado objektivno oko želijo v šmarski knjižnici mlademu občinstvu približati kakovostni slovenski in evropski film, hkrati pa pri mladih spodbuditi kreativne in kritične sposobnosti ter krepiti njihovo poznavanje procesa nastajanja dobrih filmov. »Poleg predvajanih filmov bomo z osnovnošolci izvedli dve delavnici na avdio-vizualnem področju, s pomočjo katerih bodo mladi filmski navdušenci bolje spoznali proces nastanka filma, vse od zasnove, produkcije do montaže in postprodukcije. Predvsem pa

bomo osnovnošolce poskusili navdušiti za pripravo lastnih filmskih produktov. Vse njihove izdelke bomo predvajali na enem izmed dogodkov, kjer jih bo strokovna žirija tudi kritično ocenila,« so o projektu povedali v šmarski knjižnici.

Zgodbe in knjige nas povezujejo

Na razpis, s katerim želi Javna agencija za knjigo dvigniti bralno kulturo, se je Knjižnica prijavila z dvoletnim programom. Z letošnjim naslavljajo predvsem družine, jih spodbujajo k družinskemu branju in nadgrajujejo z družinskimi pravljicnimi doživetji, ki bodo potekala po vseh občinah, kjer deluje Knjižnica. V sklopu dejavnosti za družine bodo starše povabili tudi na predavanja, kjer bodo spoznali, kako pri otrocih prepoznati bralne težave in kako jim lahko te

pomagajo odpraviti. V prvem projektnem letu bodo naslavljali še dve ranljivi skupini. To so starejši, stanovalci domov za starejše, in uporabniki varstveno-delovnih centrov. Za prve pripravljajo bralna srečanja v njihovem okolju, druge pa želijo s pomočjo bralnih aktivnosti v knjižnici ponovno vključiti v socialno okolje. V letu 2023 bodo vsebine še nadgradili. Oblikovali bodo bralne študijske krožke, s katerimi bodo ustvarili poglobljeno delo z bralci različnih generacij in tako promovirali vseživljenjsko branje. Pod okriljem tega projekta bodo v šmarski knjižnici in njenih enotah gostili nekaj zanimivih avtorjev in strokovnjakov, med drugimi Anjo Štefan, Ireno Cerar in Aksinijo Kermauner.

Vlasta Kramperšek Šuc

Poletna pravljicna doživetja bodo tudi letos doživetja za vso družino. Foto: arhiv knjižnice

Šmarje pri Jelšah prejemnik bronastega znaka Slovenia Green Destination

Gregor Kranjc, drugi z leve, je v imenu občine prevzel bronasti znak Slovenia Green Destination. Foto: Špela Žaberl

Občina Šmarje pri Jelšah je za svoja prizadevanja na področju trajnostnega razvoja turizma v tem letu prejela bronasti znak Slovenia Green Destination. Na prireditvi v Krškem je znak v imenu občine prevzel novi direktor Zavoda TŠM Šmarje pri Jelšah **Gregor Kranjc**, na prireditvi pa sta se mu pridružili še sodelavka **Špela Žaberl** in **Katja Polajžer** z Bajsove domačije, ki je prejela znak ponudnika namestitev Slovenia Green Destination.

Ob prevzemu priznanja je Gregor Kranjc povedal, da se občina dolgoročno zavezuje k trajnostnemu razvoju v okviru Zelene sheme slovenskega turizma.

Zelena shema slovenskega turizma, ki ima danes že skoraj 200 članov, je osrednji program Slovenske turistične organizacije za spodbujanje trajnostnega razvoja turizma in postaja prava platforma za razvoj trajnostnih iniciativ v slovenskem turističnem prostoru.

Špela Žaberl, Zavod TŠM

Kategorizacija nastanitvenih obratov

19. decembra 2020 je v veljavo stopil nov Pravilnik o kategorizaciji nastanitvenih obratov. Tretji člen pravilnika določa, da kategorije nastanitvenih obratov, določene v skladu s prilogama 1 in 2 Pravilnika o kategorizaciji nastanitvenih obratov (Uradni list RS, št. 22/18 in 5/19), veljajo do poteka njihove veljavnosti. Nastanitvenim obratom, ki jim je kategorijo v skladu s Pravilnikom o kategorizaciji (Uradni list RS, št. 62/08, 80/08-popravek, 115/08 in 72/09) dodelil ocenjevalec nastanitvenih obratov, kategorija velja do izteka veljavnosti.

To v praksi pomeni, da:

- če je kategorizacijo v obdobju do 30. 9. 2018 opravil uradni ocenjevalec, ta velja do izteka petletne veljavnosti postopka (torej največ do 30. 9. 2023),
- če ste kategorizacijo v časovnem obdobju do 30. 9. 2018 opravili sami in je do danes niste obnovili, je potrebna takojšnja ponovna kategorizacija,

- če ste kategorizacijo opravili v obdobju od 1. 10. 2018 do 28. 9. 2021 (ali pa jo je za vas opravil uradni ocenjevalec), je njena veljavnost odvisna od kategorije nastanitvenega obrata. Za motele, penzione in gostišča, kampe, apartmaje, počitniška stanovanja in počitniške hiše, sobe, kmetije z nastanitvijo v kategorijah štiri in pet zvezdic oziroma jabolk kategorizacija velja pet let; za motele, penzione in gostišča, kampe, apartmaje, počitniška stanovanja in počitniške hiše, sobe, kmetije z nastanitvijo v kategorijah v kategorijah ene do treh zvezdic oziroma jabolk velja do spremembe kategorije.

Z novim pravilnikom o kategorizaciji se videz označevalnih tabel ni spremenil, zato nakup novih ni potreben. Označevalna tabla ni obvezna za sobodajalce, ki opravljajo gostinsko dejavnost v večstanovanjskih stavbah, prav tako je ne potrebujejo nastanitveni obrati z eno zvezdico.

Sergeja Javornik

Blagoslov obnovljene cerkve 14. avgusta

Župnija Šmarje pri Jelšah zaključuje eno največjih, če ne celo največjo obnovo župnijske cerkve v njeni zgodovini. Cerkev Marijinega vnebovzetja že mnoga leta krasi središče Šmarja in bo gotovo v vsej svoji lepoti zasijala ob zaključku njene celovite prenove.

V prvi vrsti gre zahvala prejšnjemu župniku in dekanu **Tadeju Linasiju**, ki je bil glavni pobudnik in tisti, ki je z obnovo idejno začel že leta 2016, dela pa so se dejansko začela v letu 2017. Postorjenega je bilo ogromno. Če ne bi bilo vas, dragi Šmarčani, in celotne lokalne skupnosti z občino na čelu, ne bi zmogli tako obsežne obnove.

Svoj pečat bomo župnijski cerkvi pridali z blagoslovom obnovitvenih del in posvetitvijo novega oltarja v nedeljo, 14. avgusta, ob 10. uri, ko bo darovana zahvalna sveta maša, ki jo bo vodil celjski škof **Maksimiljan Matjaž**. Že sedaj vsi lepo vabljeni na slovesnost, saj je prav, da se ob tako velikem dogodku tudi družimo in poveselimo.

Marko Dečman

OBČINA PRISPEVALA 200.000 EVROV

Občina Šmarje pri Jelšah je v letih 2017-2022 namenila več kot 200.000 evrov za obnovo cerkve. V letih 2021 in 2022 sredstva namenja za konservatorsko-restavratorske posege na stenskih poslikavah v zvonici cerkve, ki jih sofinancira tudi Ministrstvo za kulturo (v skupni višini 30.052 evrov) na podlagi uspešne prijave na javni razpis. V letih 2017 in 2018 so se izvajala predvsem rušitvena dela, sanacija vlage v zidovih, izvedba novih zunanjih drenaž, rekonstrukcija glavne vhodne stene cerkve, urejanje ogrevanja, elektrifikacija in zamenjava oken. Sledili so: obdelava in montaža kamna, izdelava vhodnega portala na (novem) prizidku cerkve, restavracija oltarjev in kipov ter izdelava in montaža opreme in pohištva. Veliko del so opravili župljani sami, zahtevnejša gradbena dela je izvedlo podjetje Remont iz Celja, je pojasnil Damjan Boštjančič, vodja oddelka za družbene dejavnosti na Občini Šmarje pri Jelšah.

Župnijska cerkev Marijinega vnebovzetja pred obnovo fasade. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

Zaključujejo se konservatorsko-restavratorski posegi na stenskih poslikavah. Foto: Matic Javornik, Blaž Lah

Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku

Na osrednji slovesnosti ob prazniku Občine Šmarje pri Jelšah v petek, 17. junija 2022, je plaketo prejel Franc Namurš, priznanji Jože Tratenšek in dr. Vinko Gorenak, denarno nagrado Konjeniško društvo Sv. Štefan.

Prejemniki so bili predstavljeni s kratkimi filmi, kakor tudi pregled naložb in projektov, ki so bili zaključeni od lanskega praznovanja, so v teku oziroma načrtovani. V pogovoru z moderatorko slovesnosti Sergejo Javornik je župan Matija Čakš izpostavil pomen sodelovanja in konstruktivnega dialoga v lokalni skupnosti in širše, ki omogoča izvedbo projektov, s tem pa tudi spodbuja razvoj celotne občine. Za dobro sodelovanje, podporo in delo se je zahvalil županskim kolegom, podjetju, v katerem je zaposlen, zaposlenim v občinski upravi, občinskim svetnikom in svetom krajevnih skupnosti.

Kulturni program so izvedli mladinski pevski zbor OŠ Šmarje pri Jelšah, komorni zbor Cantabile in Folklorno društvo Sv. Štefan. Ob prihodu gostov so igrali člani Društva godbenikov Šmarje pri Jelšah.

Prejemnike letošnjih priznanj in nagrad predstavljamo na naslednjih straneh glasila.

Prejemniki letošnjih priznanj in nagrad s podžupanom in županom.

Šmarski godbeniki so igrali ob prihodu gostov.

Folklorno društvo Sv. Štefan je predstavilo splet štajerskih plesov.

Sergeja Javornik
Matic Javornik

Zdravljico je zapel mladinski zbor OŠ Šmarje pri Jelšah pod vodstvom zborovodkinje Marte Zgajner.

Komorni zbor Cantabile z dirigentko Andrejo Došler.

Popoldansko dogajanje je bilo v znamenju animacije za otroke in kulinarike.

Šmarska noč 2022

Ob občinskem prazniku smo Javni zavod za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah skupaj z Občino Šmarje pri Jelšah in Klubom študentov Obsovelja in Kozjanskega izvedli že tradicionalno odlično zabavo Šmarsko noč.

Začeli smo že pozno popoldan z družinsko-mladinskim programom, ki ga je izvajalo društvo Poletje v Šmarju, ki ima že dolgoletne izkušnje z animacijo in aktivnostmi z otroki. Ob tem je potekala okusna Šmarska kuh'na z lokalnimi ponudniki kulinarike. Predstavilo se je več ponudnikov, med drugim: Turistično društvo Tinsko s košarico med vinogradi, Gostilna Krpan z izjemnimi specialitetami, Pivovarna Haler s prvovrstnim domačim pivom, društvo Trta s Sladko Goro in Ajda, lokalni BaRok gin, ribje dobrote narociribe.si, ponudniki sladkih dobrot za najmlajše.

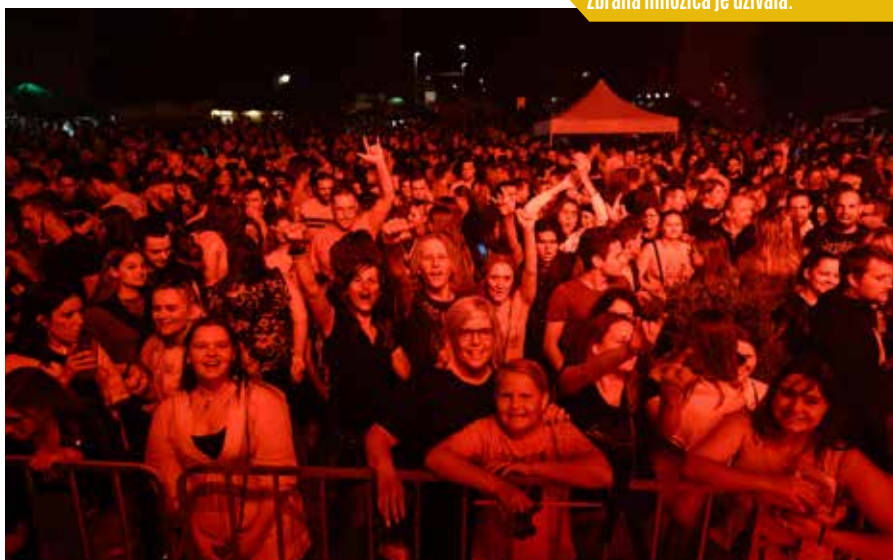
Dogajanje na ploščadi pred kulturnim domom so zvečer popestrili vrhunski glasbeniki zasedbe Big foot mama, ki so atmosfero dvignili do višav. Ploščad je pokala po šivih, za obiskovalce pa so poskrbeli tudi tovarnjaki s hrano in domači gostinec Krpan. Pozno v noč se je zabava nadaljevala s šmarsko rock skupino Buchko band, ki je navdušila.

Špela Zaberl
Tomaž Žnider

Big foot mama prvič v Šmarju.

Zbrana množica je uživala.

Plaketa Francu Namuršu

Franc Namurš je za dolgoletno aktivno delo na področju vinarstva, promocije in razvoja lokalne skupnosti prejel plaketo Občine Šmarje pri Jelšah.

Že več kot 30 let je vpet v delovne občine na različnih področjih. Izzivi kmetijstva so ga pritegnili na področju živinoreje, vinogradništva in čebelarstva. V hlevih kmetije Namurš so se menjavale različne vrste vzreje goveda, od krav molznic do bikov, perutninarstva, od puranov do koši nesnic, ki so še vedno njihova večinska dejavnost na področju proizvodnje domačih jajc proste reje.

Aktivno delo na kmetiji je Franca Namurša pripeljalo v različna kmetijska društva in združenja; od funkcije predsednika aktiva mladih zadruženikov sredi 80. let prejšnjega stoletja, do člana upravnega odbora Kmetijske zadruge Šmarje pri Jelšah, kjer je bil več mandatov podpredsednik, do člana sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in člana upravnega odbora zbornice. Od 1990 do 1995 je bil član izvršnega sveta nekdanje Občine Šmarje pri Jelšah za področje kmetijstva. Bil je udeleženec zgodovinske ustanovitve Slovenske kmečke zveze v Ljubljani 1988 in ustanovitelj lokalne

kmečke zveze za območje Pristava-Zibika-Tinsko. Po ustanovitvi Slovenske ljudske stranke je bil aktiven v stranki na lokalnem območju.

Druga izjemno pomembna dejavnost kmetije Namurš je vinogradništvo. Imajo več kot 10.000 trsov na eni najbolj kakovostnih leg na tem območju. Prvotnemu domačemu vinogradu na tinskem pobočju so se pred 25 leti pridružili še vinogradi na slikovitem predelu tik pod tinskima cerkvama s častitljivo staro gorco, v kateri je imenitna vinska klet, kjer zorijo vrhunska vina vinogradništva Namurš. Kot eden najpomembnejših vinogradnikov na našem območju in širše je Franc Namurš s svojimi vini na najrazličnejših ocenjevanjih dosegel najvišje ocene, nazive prvaka sort, šampiona med vini, posamezna sorta je bila večkrat izbrana za županovo vino. Po večini ocenjevanj si je Franc Namurš prislužil naziv vinar leta.

Od ustanovitve Društva vinogradnikov in kletarjev Trta Šmarje pri Jelšah je njen aktivni član in ves čas podpredsednik. Je pripadnik evropskega reda vitezov vina in maršal celjske legature vitezov vina.

Na področju delovanja občine je bil od 1986 do 1998 predsednik krajevne skupnosti Tinsko, od nastanka

nove občine Šmarje pri Jelšah pa je bil šestkrat izvoljen v občinski svet (1995–2018) na listi Slovenske ljudske stranke in bil predsednik ali član več odborov in komisij občinskega sveta.

Frančija Namurša odlikujeta izjemna prijaznost in gostoljubnost. Skupaj s soprogo Vido v svoji gorci na Tinskem sprejemata številne goste in naključne obiskovalce, ki so deležni dobrot domače kuhinje in kleti. Sodelujeta pri vseh aktivnostih v krajevni skupnosti, turističnem društvu, pri dolgoletni slikarski koloniji Zibika-Tinsko in cerkvenih slovesnostih romarskega Tinskega.

Denarna nagrada Konjeniškemu društvu Sv. Štefan

Konjeniško društvo Sveti Štefan je denarno nagrado prejelo za aktivno 21-letno delovanja in promocijo konjenišтва.

Društvo je bilo ustanovljeno leta 2001 na pobudo rejcev konj, še posebej veliko dela je opravil predsednik Mirko Bevc. Vsako leto društvo organizira strokovno izobraževanje o reji konj, konjenico (pohod s konji in vozovi, prirejenimi za konje), tradicionalno žeganje konj, na katerem se ljubitelji in obiskovalci seznanijo s konji, lastniki in spoznajo delovanje

društva. Na svoje prireditve povabijo tudi konjenike drugih društev. Vsako leto sodelujejo pri izvedbi pohoda po turistični osmici Sveti Štefan, sodelujejo tudi na ostalih prireditvah v kraju in krajevni skupnosti Sv. Štefan.

Na pobudo predsednika in ob pomoči krajevne skupnosti so člani uredili in prenovili društvene prostore. Zamenjali so stavbno pohištvo, sanirali poškodbe na zunanji strani stavbe na naslovu Sv. Štefan 58, kjer je sedež društva, in prebarvali fasado.

Priznanje dr. Vinku Gorenaku

Dr. Vinko Gorenak je priznanje prejel za večletno angažiranost in pomoč pri promociji in razvoju občine Šmarje pri Jelšah.

Rojen je bil leta 1955. Po končani pedagoški gimnaziji je diplomiral, magistriral in doktoriral na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju. Skoraj 25 let je delal na različnih delovnih mestih v policiji. Od leta 1994 se je posvečal tudi pedagoškemu delu. Je izredni profesor in je predaval na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru.

V obdobju med leti 2004 in 2008 je bil najprej državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve, nato v kabinetu predsednika vlade, kjer je bil zadolžen za koordinacijo dela med vlado in državnim zborom. V 10. vladi Republike Slovenije od 2012 do 2013 je bil minister za notranje zadeve. Za poslanca državnega zbora je bil izvoljen trikrat, in sicer leta 2008, leta 2011 in

leta 2014. Leta 2018 se je upokojil.

Dvakrat je bil izvoljen v občinski svet Občine Šmarje pri Jelšah, leta 2010 in 2018, vendar je moral zaradi nezdržljivosti funkcij kot svetnik predčasno odstopiti, saj je leta 2012 postal minister za notranje zadeve, v obdobju 2020 do 2022 pa je bil ponovno državni sekretar v kabinetu predsednika vlade.

Dr. Vinko Gorenak je vse od leta 2002, ko se je z družino priselil v občino Šmarje pri Jelšah, aktivno deloval na celotnem območju Obsotelja in Kozjanskega, sodeloval je z župani in občinskimi sveti ter različnimi društvi. V poslanski pisarni se je srečeval z mnogimi občani in jim skušal po najboljših močeh pomagati. S svojo angažiranostjo in zagnanostjo tako na državnem kot tudi na občinskem nivoju je doprinesel veliko znanja, pomoči, pozitivne energije ter idej v delovanje

občine Šmarje pri Jelšah. V vlogi poslanca, ministra in državnega sekretarja je pripomogel k mnogim projektom, ki so pospešili razvoj lokalnega okolja.

Priznanje Jožetu Tratenšku

Jože Tratenšek je za dolgoletno aktivno delo na področju kmetijstva, promocije in razvoja lokalne skupnosti prejel priznanje.

Aktiven je na več področjih. Vrsto let je bil zaposlen v lesni predelovalni tovarni Bohor Mestinje. Po izgubi zaposlitve je hitro uspel najti tržno nišo na lastni domačiji, znani kot Tratenškova kmetija, s predelavo suhomesnatih izdelkov od domačega pršuta, salam, pancet, domačih klobas. Kot piko na i je v ponudbo dodal pridelavo kakovostnega vrhunskega vina. Dober glas odličnih izdelkov in s tem prepoznavnost Sladke Gore kot občine Šmarje pri Jelšah ni ponesel samo po Sloveniji, ampak tudi v evropske države.

Kot se za vsakega vinogradnika in kletarja spodobi, je Jože Tratenšek član Društva vinogradnikov in kletarjev Trta Šmarje pri Jelšah od ustanovitve. Od

leta 2017 v upravnem odboru društva tvorno in konstruktivno sodeluje pri vseh akcijah. Prisoten je pri organizaciji dogodkov Zavoda TŠM. Kot eden izmed 5 članov društva Trta je član Evropskega reda vitezov vina. Je član upravnega odbora Turističnega društva Skriti biser Sladka Gora. Na tradicionalni prireditvi Od gorce do gorce sodeluje kot organizator in ponudnik. V sklopu Salamijade je prevzel najodgovornejšo funkcijo kot predsednik strokovne ocenjevalne komisije, hkrati sodeluje tudi v strokovnih komisijah za ocenjevanje salam v organizaciji društev iz drugih občin.

Jože Tratenšek se je v funkciji člana občinskega sveta kot tudi člana sveta krajevne skupnosti poleg delovanja v društvenem življenju zavzemal za posodobitev lokalnih in krajevnih cest, del zaslug krajani Sladke Gore pripisujejo tudi njegovemu prizadevanju za poso-

dobitve in uspešno zaključene projekte. Bil je član komisije za kmetijstvo ter odbora za kmetijstvo pri občinskem svetu.

130. obletnica rojstva kapitana podmornice in izumitelja Miroslava Štumbergerja

V nasprotju s predstavo o velikih, bradatih in eno-
okih pomorskih kapitanih je bil Miroslav Štumberger
drobne in srednje postave, mehkih potez, živahnega
pogleda in nagajivega nasmeha. Bil je posebnjež, ven-
dar izjemnež, v sebi je imel nekaj čudaštva in šmarske
nagajivosti, vendar je bil kljub temu priljubljen. Končal
je pomorsko akademijo, vojaška bojna ladja Monarh pa
ga je leta 1914 pripeljala v zaliv Boke Kotorske, v katero
se je zaljubil na prvi pogled in tam ostal vse do smrti.
Umrli je v 92. letu starosti, žara z njegovimi posmrtnimi
ostanki pa je shranjena za marmorno nagrobno ploščov
njegovi hiši v Baošičih, ki je postala muzej, imenovan
"Dom starog kapetana Štumbergera". Štumberger na
Šmarje ni nikoli pozabil, vsa leta je ohranjal stike s so-
rodniki in jih tudi večkrat obiskoval, zadnjič leta 1955.

Podmorničar, rojen v Šmarju

Miroslav Štumberger je bil izumitelj, umetnik, muze-
alec, tudi pesnik, predvsem pa eden najstarejših pod-
morničarjev slovenske krvi. Njegov oče Friderik je bil
cesarsko kraljevi davčni adjutant v Šmarju pri Jelšah.
Mati Karolina, hči uglednega usnarja iz Brežic, je bila
resna in strogih moralnih načel. Miroslavov stari oče
Mihael Štumberger je imel v Dvoru kmetijo in bil v bli-
žnjem Jelšingradu najprej vrtnar, pozneje tudi upravitelj.
Miroslav je bil rojen 2. julija 1892 v Zadržah pri Šmarju,
družina pa se je kmalu po njegovem rojstvu preselila
v trg Šmarje, kjer so se po Miroslavu rodile štiri sestre
Karolina, Hilda, Hermina in Kamila. Zelo rad jih je vlekel
za kitke, da je bila hiša vedno obdarjena z vriščem. Za-
radi očetovega uradniškega poklica se je družina selila
po monarhiji, zato je Miroslav v Šmarju obiskoval le prvi
razred osnovne šole. Že pri enajstih letih se je začela
njegova samostojna življenjska pot, ko so ga poslali v
Ljubljano v realno gimnazijo. Po končani gimnaziji je
doma povedal, da si želi na pomorsko akademijo; mati
je nasprotovala, a je imel podporo pri očetu, ki je menil,
da je mornarica priložnost, da se fant izkaže.

1

- 1 Miroslav Štumberger s sestrami Hildo, Kamilo in Hermino.
- 2 Štumbergerjev nagrobnik v hiši v Baošičih.
- 3 Štumbergerjeva hiša v Baošičih, Herceg Novi, danes muzej Dom starog kapetana Štumbergera.

Fotografije so bile posnete v muzeju "Dom starog kapetana Štumbergera" v Baošičih, Herceg Novi. Foto: Mateja Zagar.

Zadnja plovba prestolonaslednika

V aspirantski šoli je bil Štumberger zelo uspešen, saj je bil po učnem uspehu na tretjem mestu. Kot kadet se je vkrcal na bojno ladjo "Viribus Unitus", ki je odigrala svojo vlogo kot kulisa ob začetku prve svetovne vojne. Ladja je bila zelo lepa in moderna, imela je več salonov in luksuznih kajut, ki so bile namenjene visokim obiskom in prominentnim potnikom. Poleti 1914 sta se na to ladjo v Trstu vkrcala **avstro-ogrski prestolonaslednik nadvojvoda Ferdinand in nadvojvodinja Sofija**. Pluli so ob obali do Metkoviča ob delti Neretve, kjer se je cesarski par izkrcal in nadaljeval pot v Sarajevo s kočijo. Ladja Viribus Unitus je v Metkovičih čakala na povratek svojih plemenitih potnikov, dočakala pa je dve krsti.

Podmorniški častnik v času velike vojne

Štumberger se je ob izbruhu prve svetovne vojne prekrical na bojno ladjo Monarch, ki je bila zasidrana v Boki Kotorski in imenovana za admiralsko ladjo. Že leta 1915 se je po lastni želji pridružil vojaškemu pomorskemu letalstvu. Ker ni bil uspešen pri metanju bomb in streljanju s strojnico, je opravil tečaj za torpedno orožje, kjer pa je pokazal velik smisel za tehniko. V podmorniški šolski bazi na Brionih je opravil še tečaj na podmornici. Službo podmorniškega častnika je začel na manjši podmornici U17, ki je vkrcala 14 članov posadke in tehtala 110 ton. Kljub majhnosti in omejenim možnostim gibanja je operirala po vsem Jadranu. Po prvem vojnem uspehu, ko so potopili italijansko bojno ladjo, je posadka prejela večjo podmornico U28, na kateri je Štumberger, takrat prvi oficir in poročnik bojne ladje, opravil več ekspedicij po Sredozemlju in potopil deset sovražnih ladij. U28 je bila ena izmed najuspešnejših podmornic v jadranski podmorniški floti v času prve svetovne vojne.

Za svoje zasluge v pomorstvu je Štumberger prejel **zlato plaketo Bokeljske mornarice, srebrno jadro vojaške mornarice**

Jugoslavije, dvakrat je prejel **oktobrsko nagrado mesta Herceg Novi**, med vsemi priznanji in odlikovanji pa ima častno mesto **orden zasluge za narod**, s katerim ga je odlikoval predsednik Socialistične republike Jugoslavije Josip Broz Tito.

Štumbergerjevi izumi

Po vojni se je pridružil podmorniškemu oddelku jugoslovanske vojne mornarice v Boki Kotorski. Najprej so ga dodelili poveljstvu podvodnih orožij, kjer je opravil prve poskuse z raketnimi torpedi in drugimi modeli na raketni pogon. Od **500 izumov** jih je dal **patentirati 20**, dobil jih je **pet**. Med njegove najpomembnejše spada **dezaktivator morskih min**, s katerim so po drugi svetovni vojni očistili celotni zaliv Boke Kotorske. Izumil je **reševalno napravo za potopljene podmornice in dušilec ropota motorja**. Leta 1924 je med prvimi na svetu uspešno izstrelil model raketoplana, takoj za tem mu je uspel poskus z zračnim torpedom – **raketo**, z izstrelitvijo **podvodnega torpeda** pa je zaključil serijo svojih **raketnih** poskusov. Ukvarjal se je tudi z **izdelavo raketnega motorja na tekoče gorivo**, vendar je raziskavo ustavil zaradi pomanjkanja sredstev. Imenoval ga je motor prihodnosti, saj je že takrat domneval, da bo s takim motorjem nekoč mogoče doseči tudi druge planete. Raketni motor je prvi patentiral Američan R. H. Goddard in jo prvič izstrelil leta 1926.

Upokojeni komandant podmornice Nebojša

Leta 1928 je Miroslav Štumberger postal komandant podmornice Nebojša, kjer je ostal vse do upokojitve leta 1938. V svoji hiši v Baošičih v Boki Kotorski je leta 1955 odprl muzej **Dom starega kapitana** in ga po smrti podaril Občini Herceg Novi. V njem je ohranjena bogata zbirka predmetov, orožja in knjig, ki so se mu zaradi zbirateljske navdihnjenosti kopičile skozi leta. Razstavljena so tudi njegova slikarska dela in makete starih jadrnic, ki jih je sam izdeloval.

Mateja Žagar, bibliotekarka
Knjižnica Šmarje pri Jelšah, Domoznanska zbirka

Viri:

- Krašovec, J. *Plovba kapitana Štumbergerja. Novi tednik, let. 24 (1970), št. 27-44, str. 7.*
- Sitar, S. *Sto slovenskih znanstvenikov, zdravnikov in tehnikov. Ljubljana, 1987.*
- *Osebni arhiv Jože Čakš.*

Lemberška velikonočna mlinčna potica vpisana v Register nesnovne kulturne dediščine

Z zadovoljstvom sporočamo, da se je uspešno zaključilo projektno sodelovanje s koordinatorskim varstvom slovenske dediščine, ki ga vodi Slovenski etnografski muzej, ter z nosilcem izročila, znanja in dejavnosti s skupino za ohranjanje leंबरške velikonočne mlinčne potice.

22. aprila 2022 je Ministrstvo za kulturo na podlagi 67. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08) izdalo sklep o vpisu enote dediščine Priprava mlinčevk (EID: 2-00103) v Register nesnovne dediščine. Lokacija enote dediščine: Lemberg pri Šmarju. Koordinator varstva nesnovne dediščine je predlog prijavil na osnovi pobude, ki sem jo pripravila Marja Lorenčak Kiker.

Ker je mlinčna potica iz Lemberga izjemnega okusa, okrogla, zložena s štirimi mlinci in nadevom iz jajčnega sira 40 jajc, kakršno pečejo le gospodinje v Lembergu in bližnji okolici, je bila naša želja in posebej skrb, da se ta dragocena kulinarska posebnost ohrani kot lokalna dediščina, ki bo vpisana v Register nesnovne kulturne dediščine. S tem bo ohranjen njen izviren recept, ki se je prenašal iz mnogih generacij v sedanjost. Potica je okrogle oblike, visoka

med 10 in 15 cm, težka je lahko do 10 kilogramov in je sijoče zlato rumene barve. Zaradi priprave, nadeva in velikosti je postala leंबरška velikonočna mlinčna potica lokalna znamenitost.

Lemberška velikonočna mlinčna potica, je zgodovinska potica, kakor je leta 2001 zapisala Anika Lorenčak (1923–2013): *»Ta, že zgodovinska potica me spominja na moja zgodnja mlada leta. Moja mama, kakor tudi sosede so se skrbno pripravljale na peko velikonočne mlinčne potice. Spomnim se sosed, kako so druga drugo spraševale: »S koliko mlinci boš pa ti pekla potico?« »Mama je ponosno odgovorila: »Ja, s štirimi seveda!« In tako so jo peklo pred davnimi leti, moja prababica, babica, moja mama, sedaj pa jo pečem sama že 70 let, moje hčere 30 let in snaha 10 let. Velikonočna mlinčna potica se še peče danes po enakih receptih, seveda pa je danes boljša zaradi večje kakovosti surovin. Mlade gospodinje pa danes tu in tam rade spreminjajo recept, nalagajo jo z biskvitom in različnimi nadevi. To ni več tista prava mlinčna potica. Moja želja je, da bi naše mlade gospodinje ohranile to lepo velikonočno navado priprave mlinčne potice za poznejše rodove.«*

Zaradi priprave, nadeva in velikosti je postala leंबरška velikonočna mlinčna potica lokalna znamenitost. Foto: osebni arhiv

Ker je mlinčna potica zaradi svojega edinstvenega okusa postala priljubljena, je gospodinje ne pečejo več le za veliko noč, temveč tudi za druge priložnosti, na primer predstavitev slovenske kulinarske dediščine. Predstavnice neformalno organizirane skupine za ohranjanje leंबरške velikonočne mlinčne potice se udeležujejo tudi drugih prireditvev, kot so razstave, sejmi doma in v tujini. Svoje znanje priprave mlinčne potice prenašajo na delavnicah v domačem in drugih krajih. Še vedno pa velja leंबरška velikonočna mlinčna potica za izrazito praznično jed, ki ima dolgo tradicijo in je zato del naše kulinarske dediščine ter lokalne identitete.

Marja Lorenčak Kiker

OTROŠKI POLETNI TABOR 2022

POLETJE V ŠMARJU

18.7. - 23.7.2022

25.7. - 30.7.2022

Drevo življenja

Konec maja se je v Šmarju odvijal prisrčen dogodek. V Kneippovem parku smo simbolično zasadili drevo življenja oziroma pet jelš z imeni novorojenčkov, rojenimi v letih 2020 in 2021.

V zadnjih dveh letih je bilo rojenih okoli dvesto novorojenčkov. Direktor zavoda Gregor Krajnc je zbrane nagovoril z besedami: *»Skupaj z vami, spoštovani starši, se veselimo vsakega novega življenja v kraju. S tem si želimo, da se tukaj večkrat vidimo in družimo ter opazujemo, kako otroci rastejo skupaj s parkom. Verjamem, da bodo otroci v Šmarju imeli lepo, zdravo, zabavno in aktivno otroštvo, za kar se tudi v Zavodu TŠM trudimo z različnimi projekti.«* Župan Matija Čakš je dodal: *»Občina se z otrokom prvič sreča ob njegovem rojstvu, s simboličnim darilom in manjšo finančno pomočjo, nato preko zdravstvenega doma, v vrtcu in osnovni šoli. Preko vseh ustanov se trudimo, da najmlajšim nudimo vse nadstandarde, ki so potrebni, da otroci dobijo vse, kar je potrebno za nadaljnje življenje.«*

Župan Matija Čakš in direktor knjižnice Marko Samec.

Program dogodka so s pesmijo popestrili junaki iz šmarskega vrtca, plesalke Zavoda Prom in učenca, ki sta recitala misli na temo otroštva. Šmarska knjižnica je predstavila študijski krožek Beremo v naročju staršev, program pravljic za otroke in

Dogodek, namenjen novorojencem, je bil prežet s pesmijo, glasbo in sproščenostjo.

Zbralo se je precej mladih družin.

projekt knjigobežnic. Predstavil se je center s programom za nosečnice in dojenčke, za osvežitev je poskrbela lokalna gostilna Krpan.

Gregor Krajnc, Zavod TŠM
Tomaž Žnider

V preteklih dveh letih je bilo v občini rojenih okoli 200 otrok.

STOP nasilju nad otroki!

V aprilu smo izvedli delovno srečanje predstavnikov institucij, pristojnih za obravnavo ogroženih otrok in zaščito otrok pred nasiljem. Strokovni delavci centra za socialno delo (CSD) smo predstavili pristojnosti in izkušnje iz prakse, ki smo jih pridobili v treh letih od sprejema Družinskega zakonika in se nanašajo na obravnavo ogroženih otrok, ki so žrtve nasilja s strani staršev, in na postopke nujnega odvzema otrok iz družine zaradi ogroženosti.

Prednostna naloga strokovnih delavcev na CSD-jih pri obravnavanju ogroženih otrok je, da se izvajanje nasilja nad otrokom ustavi in se zagotovi njegova varnost. Na podlagi ocene ogroženosti, ki se izdelava med obravnavo, se pripravi načrt pomoči otroku in družini, kjer je pomembno opredeliti oblike pomoči (svetovanje, laična pomoč družini, zdravstvena obravnava).

CSD izpelje nujne ukrepe za zaščito otroka, ko je neposredno ogroženo njegovo zdravje ali življenje in obstaja sum, da bosta z neizvajanjem nujnih ukrepov zdravje in življenje otroka še naprej resno ogrožena. Nujni ukrep za zaščito otroka je odvzem. To je edini ukrep, ki ga po uveljavitvi Družinskega zakonika od leta 2019 še izvrši CSD, ki pa mora v roku 12 ur na sodišče vložiti predlog za odločanje o nadaljnjih ukrepih za zaščito otroka. Vsi nadaljnji postopi potekajo na sodišču.

Kako prepoznamo nasilje?

Dolžnost vsakega od nas je, da nasilje, če ga zazna ali zanj izve, prijavi. Nasilje prepoznamo tako, da se osvestimo o njegovih oblikah. Najlažje je prepoznati fizično nasilje (udarce, klofute, brce), saj pogosto pusti vidne posledice. Težje je prepoznati psihično obliko nasilja, ki vključuje zmerjanje, žaljenje, poniževanje otroka. Psihično nasilje je po navadi dolgotrajno in lahko ima hude posledice pri psihosocialnem razvoju otroka.

Zanemarjanje je, ko družinski član opušča dolžno skrb za otroka, ustrezno njegovi starosti, razvoju in individualnim značilnostim. Starši opuščajo zadovoljevanje otrokovih razvojnih potreb, kot so zagotavljanje vzgoje, izobraževanja, varnosti, ustrezne prehrane, oblačil, higiene, posledica tega pa so resne motnje zdravja in razvoja.

Spolno nasilje so ravnanja s spolno vsebino, ki jim družinski član nasprotuje, je vanje prisiljen, ali pa zaradi stopnje svojega razvoja ne razume njihovega pomena.

Otroci so žrtve nasilja tudi takrat, ko se le prisotni pri izvajanju nasilja enega družinskega člana nad drugim članom. Je pa eden od vzrokov nasilja nad otroki prepričanje staršev, da je nasilje vzgojna metoda. Žal je resnica drugačna; nasilje otroka ne disciplinira in ni vzgojno, ampak pušča hude posledice.

KLIC NA POMOČ
 Dodatne informacije ali pomoč
 v primeru nasilja in zlorab:
 Policija 113
 CSD Celje - enota Šmarje pri Jelsah
 03 01 01 650, gpcsd.smarje@gov.si
 Krizni center za mlade Celje 03 433 05 30
 TOM - Telefon za otroke in mladostnike
 (od 12. do 20. ure) 116 111

Gabrijela Čokle, CSD Celje, Sanja Pustišek, CSD Celje - enota Šmarje pri Jelsah

Slavne leंबरške sejemske gostilne in njihove jedi

Kdo ne pozna Lemberga, tega starega kraja, ki je slovel po znamenitih sejmihi daleč naokrog ter od njih imenitno živel in gospodaril? Znanе so bile tudi leंबरške gostilne, v katerih so ob sejmskih dnevih kuhali, kar so sejmari od blizu in daleč najraje jedli.

Nimamo podatkov, kdaj so gostilne v Lembergu nastale, vendar lahko predvidevamo, da so nastale hkrati s sejmi. Skozi trg je potekala trgovska cesta, ki se je iz Lemberga proti severu vzpenjala na prelaz na Pečici. Prav zaradi tega prelaza so se tukaj ustavljali furmani, zamenjali vprego, konje in sebe dobro nahranili ter odrinili naprej v hrib proti Poljčanam ali Rogatcu. Še v drugi polovici 19. stoletja so v Lembergu delovale štiri in občasno tudi pet gostiln. Starejše Lemberžanke in hčerke nekdanjih gostilničarjev so pripovedovale, da so v gostilnah ob sejmskih dnevih kuhali, kar so sejmari najraje jedli.

Nujno je morala biti kislа juha, goveja juha, pljučna juha (menda se je kuhala le za posebne goste), golaž in svinjska pečenka. Že par dni pred sejmom so pekli kruh in potice. Od pijač sta bili najbolj priljubljeni slivovka in špricar s kislο vodo iz Gabernika. Ponavadi so na kislο juho hodili k Baštevcu, na golaž in pljučno juho pa v Lorenčakovo gostilno.

Zaradi gostilniške tradicije se je v Lembergu od nekdanj dobro jedlo. Gospodinje so podedovale precej nenapisanih receptov, ki se še sedaj prenašajo od hiše do hiše. Med njimi je recept, ki ga redko najdemo na jedilnih listih - juha s sirovimi štruklji iz Lemberga.

JUHA S SIROVIMI ŠTRUKLJI IZ LEMBERGA

Za testo:

- ½ kg bele moke
- 1 jajce
- žlica olja
- mlačna voda po potrebi
- noževa konica soli

Za nadev:

- ½ kg skute
- 1 jajce
- kislе smetane
- sol, poper, peteršilj

Za juho:

- 1 l mleka
- 1,5 l vode
- Peteršilj, lovorov list
- sol, poper

V pol kg bele moke stremo eno jajce, dolijemo mlačno vodo, žlico olja in dodamo za nožovo konico soli. Omesimo v mehko in voljno testo, ga pokrijemo in pustimo počivati vsaj pol ure.

Med tem časom v lonec nalijemo približno liter in pol vode ter liter mleka, solimo, dodamo lovorov list in zavremo.

V skledi zmešamo skuto, jajce, malo kislе smetane, šopek narezanega peteršilja, solimo in nekoliko popoprāmo.

Ko je testo spočito, ga na pomokanem prtū na tanko razvaljamo in po vsej površini testa enakomerno porazporedimo skutin namaz. Testo zavijemo kakor jabolčni zavitek in z robom krožnika razrežemo v 8 do 10 cm velike kose. Posamezno jih nežno polagamo v rahlo vrelo juho in kuhamo tako dolgo, da štruklji priplavajo na vrh. Tedaj lahko dodamo še malo kislе smetane, popoprāmo, dodamo sveže nasekljan peteršilj in počasi kuhamo še nekaj minut. Serviramo juho in štruklje. Jed lahko tudi posladkamo, če imamo radi sladke štruklje.

Dober tek!

Marja Lorenčak Kiker

Srečanje starejših krajanov

Starejši krajanje krajevne skupnosti (KS) Šentvid pri Grobelnem so se konec maja ponovno srečali. Krajevna organizacija Rdečega križa (KORK) iz Šentvida jim to omogoča že vrsto let. Ob tej priložnosti obdarimo vse slavljence okroglih let, stare 70, 75, 80, 85, 90 in vse nad 90. Zanje je to prav poseben dogodek, saj slavijo svoja leta, leta modrosti in zrelosti.

Še pred srečanjem so skupaj s šentviškim duhovnikom Neratom opravili sveto mašo. Na srečanju so zbrane nagovorili župan **Matija Čakš**, predsednik KS-a **Niko Petelin** in predsednik območnega združenja RK-ja **Ivan Žaberl**.

»Čas je le prazen prostor, ki ga je treba napolniti z dogodki, najbolje z lepimi in prijetnimi, zato sem vesela, da so se naše poti srečale v Šentvidu in ste se v tolikem številu prijazno odzvali našemu vabilu,« je bil uvodni govor predsednice KORK-a Šentvid pri Grobelnem **Ivice Mešiček**. Vsi govorniki so bili enotni, da so srečanja starejših lepa priložnost za klepet in prijetno druženje, za obujanje spominov in na mladost, na tiste lepe stare čase, pa tudi priložnost da malo spremenimo vsakodnevno okolje in izmenjamo izkušnje o boleznih ter križih in težavah, ki nas tarejo.

Srečanje so popestrili Tobija in Martin, Šentviških pet in Šentrock iz Šentvida pri Grobelnem.

Ivica Mešiček, predsednica KORK-a Šentvid pri Grobelnem

Jubilanti na tokratnem srečanju starejših.
Foto: arhiv KORK-a

Aktivni šmarski godbeniki z novim vodstvom

Vsi, ki smo kakorkoli povezani s kulturo vemo, da je po dvoletnem premoru »normalnega« življenja kar nekam težko začeti. Začeti znova ali nadaljevati tam, kjer smo leta 2020 enostavno počakali? Godbeniki smo začeli po starem in po novem.

Marca je bila na zboru članov in staršev mladoletnih godbenikov na mesto predsednice predlagana **Julija Stiplovšek**, ki je funkcijo tudi sprejela. Po stažu že kar »stara« članica godbe, sicer pa, glede na to, da je več kot polovica od 48 godbenikov res mladih (med 12 in 18 let), njena mladost kaže na to, da bo godba še dolgo delovala. Ostali člani upravnega odbora ostajamo isti in vemo, da bomo s skupnimi močmi uspeli uresničiti načrte.

V načrt dela smo zapisali, da se takoj začnejo redne vaje, se ponudi možnost dodatnega glasbenega izobraževanja, največja želja vseh pa je, da čim prej dobimo novi prostor za vaje - iz zdajšnjega se moramo zaradi reorganizacije namreč izseliti.

Sicer pa smo letos že kar nekaj postorili. Vstajenska procesija je bila prvi dogodek, kjer smo sodelovali. Aprila smo izvedli intenzivne vaje v Radencih. Kar 38 godbeni-

kov je dva dni vadilo pod mentorstvom Janeza Vouka in budnim očesom kapelnika **Boruta Lorgerja**.

Prvomajska budnica je bila zopet »po starem« - s kamionom avtošole Prah iz kraja v kraj, med ljudi, ki so nas povsod pričakali, nas pogostili z željo, da se naslednje leto znova vidimo. Maja smo praznovali skupaj s šmarskim vrtcem in mu s svojo prisotnostjo zaželeli vse dobro naprej. Veselili smo se koncerta slovenskih popevk, ki naj bi ga v okviru Tedna ljubiteljske kulture izvedli 29. 5. pred kulturnim domom, a nam je to preprečil dež. Junija smo popestrili praznovanje Nogometnega kluba Šmarje pri Jelšah, na Rokovem teku po šmarskih bregih pa v sklopu občinskega praznika izvedli mednarodno srečanje godb.

Toliko za tokrat. Želimo si plodnega dela in priložnosti, da vam rezultate pokažemo. Kulturni pozdrav vseh članov Društva godbenikov Šmarje pri Jelšah.

Anita Stiplovšek, Društvo godbenikov Šmarje...

Učni čebelnjak na Kristan Vrhu

Ob svetovnem dnevu čebel, ki ga obeležujemo 20. maja, so se na Kristan Vrhu razveselili novega učnega čebelnjaka. Čebelarstvo društvo Šmarje pri Jelšah ga je postavilo po uspeli prijavi na razpis Čebelarstva zveze Slovenije in Prve osebne zavarovalnice. Namen razpisa oziroma projekta Prva čebela je čebelarstvo približati mlajšim generacijam in vključenim v čebelarski krožek zagotavlja uporabo teoretičnega znanja v lastnem učnem čebelnjaku.

»Učenci bodo spoznavali tradicijo gojenja čebel v naših krajih, ki je stara že več kot 140 let. Obenem bodo na prijazen in zanimiv način spoznavali pomen čebel, njihovo vlogo v okolju. V sodelovanju s šolo in čebelarstvo družino želimo pri vseh podružnicah po občini v prihodnjem obdobju postaviti čebelnjake in zasaditi medovite rastline,« je ob otvoritvi čebelnjaka povedal župan **Matija Čakš**.

Predsednik Čebelarstva zveze Slovenije **Boštjan Noč** je izpostavil: »V naj-

Ob otvoritvi novega učnega čebelnjaka.
Foto: Prva osebna

vejši meri je pomembno, da se otroci naučijo živeti s čebelami, ki so del slovenske kulture in ključne za življenje na Zemlji.« **Nataša Hajdinjak**, predsednica uprave Prve osebne zavarovalnice,

je dodala: »Nasmejani obrazi otrok ob sprejetju učnih čebelnjakov so znova potrdili, da so ti ne le koristni, ampak tudi vedno bolj dobrodošli v lokalnih skupnostih.«

Sergeja Javornik

Sušenje bukovih listov

Zavod za gozdove je prejel obvestila o poškodbah bukovih listov iz različnih koncev Slovenije, tudi iz Savinjske regije. Opažamo rjavenje, objedenost listov, ponekod tudi prisotnost listnih uši. Poškodbe na bukovih listih so posledica namnožitve žuželke - bukovega rilčkarja skakača (*Orchestes fagi*, sin. *Rhynchaenus fagi*).

Najmočnejše napade na Celjskem opažamo v južnem delu gozdnogospodarskega območja Celje, torej v okolici Celja, Laškega in Rogaške Slatine. Zadnja namnožitve je bila na nekaterih območjih Slovenije v letih 2014 in 2015. Bukve s poškodovanimi listi bodo naslednje leto spet normalno odgnale. Lahko, da se bodo poškodbe zaradi ril-

čkarja pojavljale nekaj zaporednih let, a to ne bo ogrozilo vitalnosti bukve.

Bukov rilčkar skakač je gozdarjem dobro poznan škodljivec na bukvi, katerega razvoj skozi leta niha. Napad se kaže v rjavenju in sušenju listov ter luknjičastih izjedah v listih. Ob močnem napadu, ko je prizadeta večina listov, je videti, kot da se drevo suši. Bukova listna uš je prav tako pogost parazit bukve, ki ga opazimo kot bele kosme, podobne vati, na spodnji strani listov bukve. Letos sta oba škodljivca zaradi ugodnih spomladanskih pogojev za njun razvoj v močnem porastu (gradaciji), kar pomeni, da so bukova drevesa močno napadena.

Marko Lekše, Odsek za ukrepe v gozdovih,
Območna enota Celje

Poškodbe na bukvi zaradi bukovega rilčkarja skakača. Foto: Andreja Kavčič

Značilna poškodba na listu bukve - v rovu je prisotna ličinka bukovega rilčkarja skakača. Foto: Andreja Kavčič

ERASMUS+ Izmenjava učencev in učiteljev v Šmarju pri Jelšah

Na Osnovni šoli Šmarje pri Jelšah smo v tednu od 16. do 20. maja gostili učence in učitelje partnerskih osnovnih šol iz Hrvaške, Nemčije, Združenega kraljestva, Portugalske (Madeire) in Turčije v okviru projekta Erasmus+, mednarodna partnerstva za izmenjavo med šolami (KA229), z naslovom 'Let me tell you a story'.

Mag. Vesna Drofenik Jerič, koordinatorica projekta na OŠ Šmarje pri Jelšah, je zanje pripravila celotedenski program z dejavnostmi, ki so podpirale osrednji namen projekta: spodbujanje branja pri učencih in izboljšanje njihovega znanja ter pomen kulturne dediščine in njenega ohranjanja. Gostje so pri urah pouka na centralni šoli ter podružnicah Šentvid in Sveti Štefan začutili utrip našega šolskega vsakdana, sodelovali v delavnicah, uživali v športnih aktivnostih, likovnem ustvarjanju, ogledu dramatizacij, izmenjavi knjig v različnih jezikih, izdelovanju knjižnih kazalk, srečanju z Muco Copatarić ... Z obiskom srednjeveškega Lemberga, Muzeja baroka in Kalvarije s cerkvijo sv. Roka so spoznavali kulturno dediščino našega kraja, sprejel jih je tudi župan Matija Čakš. V Ljubljani so se srečali s predsednikom države, predsednico državnega zbora in ministrico za šolstvo, lepote Slovenije pa občudovali na Bledu, v Planici in na Celjskem gradu.

Skupaj smo spletili zgodbo prijateljstva, dobrega sodelovanja in zavedanja, da s spoznavanjem drugih kultur bogatimo drug drugega, predvsem pa rastemo v dobrem. Sprva načrtovan dvoletni projekt se je zaradi epidemije podaljšal za eno leto in se bo zaključil z junijskim obiskom Združenega kraljestva.

Monika Javornik

Spoznavanje lepote Slovenije. Foto: arhiv šole

Hrvaška ekipa z županom in ravnateljem, turška ekipa v foto kotičku in vsi skupaj v zbornici šole. Foto: arhiv šole

Ustvarjalno vzdušje v delavnicah. Foto: arhiv šole

Večne zgodbe Ele Peroci

Otroci vrtca Zibika smo obeležili obletnico rojstva pravljicarke Ele Peroci. Najbolj so nas pritegnile njene zgodbe, a tudi dejstvo, da se je rodila v bližnji Rogaški Slatini, ni bilo zane-marljivo.

Najprej smo spoznali njeno najbolj znano Muco Copatarico. Vzgojiteljice vrtca Šmarje pri Jelšah smo otroke presenetile z dramatizacijo zgodbe, ki so si jo otroci z navdušenjem večkrat ogledali, za svojo pa so vzeli Mucino pesem. Če si želite predstavo ogledati tudi vi, jo lahko najdete na spletni strani vrtca Šmarje pri Jelšah.

Naše spoznavanje pravljic Ele Peroci smo nadaljevali s pravljico Moj dežnik je lahko balon. Otroci vrtca Zibika bi si želeli klobučke, ki bi nas spremenili v princese, gasilce, kraljice, policajce ... Naslikali smo slike dežele Klobučarije in jih razstavili v knjižnici Rogaška Slatina.

Sledilo je presenečenje: za nagrado nas je obiskala direktorica knjižni-

Poustvarjanje po prebrani zgodbi - izrezovanje rož, ki so krasile staro hišo. Foto: Polona Krobat

ce Nataša Koražija in s seboj prinesla zbirko pravljic **Ele Peroci**. Z navdušenjem smo poslušali dve morda malce manj znani pravljici: Stara hiša številka tri in druga Smetana. Nataša Koražija je s seboj prinesla tudi nekaj materiala, s katerim smo poustvarjali po prebranih zgodbah. Nastale so čudovite hiše in pisane rože, ki so krasile okna starih hiš.

Polonca Krobat in Andreja Grosek,
Vrtec Šmarje pri Jelšah

Otroci so ustvarjali na temo pravljice Stara hiša številka 3. Foto: Polona Krobat

Bivanje v študentskem domu

Študenti, ki želijo v študijskem letu 2022/23 bivati v študentskih domovih, lahko vlogo za sprejem oddati od 1. 7. do 16. 8. 2022. V tem roku morajo vlogo oddati tudi študenti, ki želijo podaljšati bivanje.

Študenti morajo prošnjo oddati na spletnem portalu <https://portal.evs.gov.si/bivanje/>. Študenti, ki bodo pravočasno oddali prošnjo za sprejem, bodo ob izpolnjevanju vseh pogojev uvrščeni na prvo prednostno listo. Prošnje za sprejem, vložene po 16. 8. 2022, bodo rešene v roku dveh mesecev.

Novosti

Letošnji razpis uvaja nekaj novosti, med drugim:

- do subvencioniranega bivanja so upravičeni tudi študenti višjih strokovnih šol,
- študenti lahko oddajo prošnjo za subvencionirano bivanje tudi po 16. 8. 2022, vendar le kot prošnjo za sprejem, če prošnje za sprejem za študijsko leto 2022/2023 še niso oddali, prošnje za podaljšanje bivanja niso oddali do 16. 8. 2022, je bila prošnja za sprejem ali za podaljšanje zavrnjena ali zavržena in je prišlo do spremembe dejanskega stanja; pri obravnavi prošnje se upoštevajo dokazila za učni ali študijski uspeh, ki niso starejša od dveh študijskih let.

Dodatne informacije: pisarnazasd@stud-dom-lj.si; v primeru težav z digitalnim potrdilom, elektronskim podpisom in vsebinska pomoč pri izpolnjevanju elektronske vloge: 080 2002 (od 8. do 22. ure med delavniki), ekc@gov.si.

Župan sprejel najboljše učence

Šmarski osnovnošolci so v končanem šolskem letu ponovno dosegli odlične uspehe in izjemne dosežke na različnih tekmovanjih. Najboljše učence je župan **Matija Čakš** povabil na sprejem, kjer jim je čestital in izročil knjižne nagrade, športnikom pa vstopnice za šmarski kino.

Na sprejem so bili povabljeni učenci do 6. razreda, ki so na državnih tekmovanjih osvojili zlato priznanje, učenci od 7. do 9. razreda, ki so osvojili srebrno ali zlato priznanje na državni ravni, devetošolci, ki so imeli vsa leta šolanja povprečje ocen višje od 4,5. Na sprejemu so bili še športniki, učenki glasbene šole in učenec tretje osnovne šole Rogaška Slatina.

Šmarski osnovnošolci so v tem šolskem letu na področnih in državnih tekmovanjih osvojili 32 srebrnih priznanj in 21 zlatih priznanj na državnih tekmovanjih. 39 devetošolcev je imelo vsa leta povprečje ocen nad 4,5.

Udeleženci sprejema pri županu. Foto: Damjan Regoršek

Uspehi učencev so podrobneje predstavljeni v novici na občinski spletni strani www.smarje.si.

Sergeja Javornik

Kaj veš o prometu? Ven Kroat tretji v državi

Ven Kroat, učenec 8. c razreda OŠ Šmarje pri Jelšah, je na državnem tekmovanju Kaj veš o prometu? osvojil odlično tretje mesto. Državno tekmovanje je potekalo konec maja na Jesenicah. Tja se je Ven odpravil z družino, kar je zanj pomenilo dodatno sproščenost in podporo. Tekmovanje se je kljub deževnemu vremenu odvijalo po načrtih organizatorjev.

Na državno tekmovanje se je uvrstil kot najboljši na šolskem tekmovanju; drugo mesto je osvojil **Miha Frece**, 7. b, tretje mesto **Matic Prah**, 9. d.

Letošnje tekmovalce je za tekmovanje pripravljala, motivirala in spodbujala učiteljica **Irena Potočnik**.

Ven Kroat pred začetkom tekmovalne vožnje na Jesenicah in na zmagovalnem odru. Foto: Zvonko Kroat

Spoznavanje prometa in učenje v šoli poteka v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,

ki mu predseduje **Franc Eisenkoler**, in policistom **Krstom Krivokapičem**.

Zvonko Kroat, OŠ Šmarje pri Jelšah

Dan na kolesu

21. Dneva na kolesu se je udeležilo več kot 40 udeležencev, ki so imeli na izbiro dve razdalji. Foto: arhiv društva

Športno društvo (ŠD) Mestinje vsako leto pripravi več različnih aktivnosti. Prvo junijsko nedeljo smo že 21. leto zapored za ljubitelje kolesarstva organizirali kolesarski maraton »Dan na kolesu«.

V izogib vročini so se ob 8. uri izpred doma krajanov in gasilcev v Mestinju na pot podale skupine kolesarjev, skupaj več kot 40 udeležencev. Ker se zavedamo raznolikosti udeležencev, smo za najhitrejše pripravili podaljšanje 1. etape. Najhitrejši je za osvojitve 'gorskega cilja' prejel poseben pokal in tokrat je ta šel v roke **Rajka Zvonarja** iz skupine Šentjur Power. Priznanje za najstarejšega udeleženca je prejel **Anton Šeligo**, priznanje za najmlajšo udeleženko pa **Anika Kos**.

Na poti so kolesarje spremljala tri spremljevalna vozila, ki so skrbela za okrepčila in spodbudo. Udeleženci so prevozili 48 kilometrov skozi Kostrivnico, po slatinski obvoznici čez Sveti Florjan, do vmesnega cilja – Doline Winettou v kraju Stoperce – in vrnitve v Mestinje. Bolje pripravljene so za približno 24-kilometrsko prvo etapo potrebovali nekaj manj kot eno uro. Kar nekaj odlično pripravljenih kolesarjev se je odločilo za podaljšanje 1. etape mimo Doline Winettou skozi Majšperk z vzponom do cerkve na Ptujski Gori in po isti poti nazaj do Doline Winettou v skupni dolžini 38 km.

Druženje ob kolesarjenju, dobri hrani in osvežilni pijači je prijetno za vse člane in njihove družine, v prihodnje pa vabimo tudi druge, da se nam pridružite.

Aleš Ratej, predsednik ŠD Mestinje

Poleti zvečer je čas za

BIG BAND ŠMARJE PRI JELŠAH

3. JULIJ - 19:30
KULTURNI DOM ŠMARJE
SPODNJA DVORANA

Z Julijo Lubej
in Tamaro Čerček

Vstop je prost !

Brcamo že 80 let

Nogometni klub (NK) Šmarje pri Jelšah je s pestrim dogajanjem obeležil 80 let organiziranega igranja nogometa v kraju. Na krajši slovesnosti so predstavili bilten s pregledom zgodovine tega športa, nekdanjim predsednikom in podpornikom so podelili priznanja. V drugem delu praznovanja so zasadili jelše, pripravili različne igre in seveda igrali nogomet.

 Damjan Regoršek

Varovanci šmarske enote VDC so od NK-ja prejeli žoge in vabilo, da se čim večkrat razgibajo na nogometni zelenici.

Ob obletnici so zasadili 8 jelš; prvemu predsedniku kluba Ivanu Pisancu so pomagali mali nogometaši.

Mi smo Šmarje - od najmlajših selekcij do nekoliko starejših udeležencev revialne tekme in vseh, ki podpirajo delo kluba.

Na slavnostni seji so priznanja in zahvale za prispevek k razvoju nogometa prejeli: Občina Šmarje pri Jelšah (župan Matija Čakš), Slavko Javorič - posmrtno (prevzel brat Vinko Javorič), prvi predsednik Ivan Pisaneč, nekdanja predsednika Franc Jager in Aleš Seidl ter Zavod TSM (direktor Gregor Krajnc).

Zasluzene medalje za celoletni trud igralk in igralcev.

PROSIMO, DARUJTE KRI!

RKS — OZ ŠMARJE PRI JELŠAH vas vljudno vabi na krvodajalsko akcijo, ki bo potekala:

V KULTURNEM DOMU V ŠMARJU PRI JELŠAH
V ČETRTEK, 21. 7. 2022 od 7. - 10.30 ure.

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII!
Tel.: 03/ 423-35-97

Pokličite lahko vsak dan med delovniki od 7.30—15. ure.
 Na darovanje krvi se lahko naročite tudi po e-pošti: narocanjekrvodajalcev@sb-celje.si
 Krvodajalcem se zahvaljujemo za odziv, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

www.daruj-kri.si
 BREZPLAČNA OBJAVA

Dogodek Šmarje športa združil rekreativne športnike

Prireditel Šmarje športa je povezala rekreativce. Foto: Ruben Cerovšek

V soboto, 11. junija, smo se v športnem parku v Šmarju pri Jelšah družili rekreativni športniki različnih disciplin. Prisotne so bile ekipe v malem nogometu, košarki in odbojki na mivki, v

telovadnici so igrali namizni tenis, ob Jelšingradu pa tenis. Opazili smo tudi posameznike, ki so trenirali met žogice za bejzbol, ki je morda poleg footgolfa nova perspektivna disciplina v občini.

Športno društvo so zaključili s piknikom. Foto: Ruben Cerovšek

Prijateljske turnirje v soorganizaciji Zavoda TŠM Šmarje pri Jelšah in Športnega društva Šmarje smo zaključili s prijetnim piknikom in tako zaključili športno-rekreativno sezono 2021/2022.

Gregor Krajnc, Zavod TŠM

Barvit in glasen pozdrav kolesarjem

Ob letečem cilju v Šmarju pri Jelšah se je zbralo največ šolarjev in domačinov. Foto: Tomaž Znidar

V Šentvidu pri Grobelnem, Šmarju pri Jelšah in Mestinju so številni navijači barvito in glasno pozdravili najboljše kolesarje, udeležence kolesarske dirke Po Sloveniji.

Občina Šmarje pri Jelšah je letos ponovno podprla odmeven športno-promocijski projekt. V sodelovanju z Zavodom TŠM ter učenci in učitelji podružnic v Šentvidu in na Mestinju ter centralne šole Šmarje smo glasno spodbujali najboljše kolesarje, ki so drveli po trasi druge etape 16. junija. Ponovno so izstopale šmarske barve: rumena, modra in zelena.

Za atraktivno in predvsem varno izvedbo pozdrava se zahvaljujemo Zavodu TŠM, OŠ Šmarje pri Jelšah s podružnicama, Davorju Vrečku, članom društva Šentjur Power, podjetju Linde vilčarji, članom sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter prostovoljnimi gasilcem. Hvala vsem, ki ste sodelovali in navijali.

Sergeja Javornik

Rokov tek po šmarskih bregih 2022 z odlično udeležbo

V soboto, 18. junija 2022, se je v Šmarju pri Jelšah odvijal Rokov tek po šmarskih bregih, medgeneracijsko druženje s športom, glasbo, zabavo in kulinariko. Več kot 150 otrok je teklo na Oki Doki otroških tekih na 300 m, 600 m in na RekreAza+ 3 km trasi. Navdušile so vzgojiteljice iz Vrtca Šmarje pri Jelšah in društvo Poletje v Šmarju z delavnicami za otroke, sponzor Oki doki z jogurti in predvsem Dejan Dogaja s koncertom za otroke, med katerim je nastopil tudi domač Plesni studio Zvončica.

Obiskovalci so se lahko preizkusili v testu hoje na 2 km v izvedbi Zdravstvenega doma Šmarje pri Jelšah in okušali kulinarčne dobrote Gostilne Krpan. Že tako ogreto ozračje so dopolnile godbe z nastopom v sklopu mednarodnega festivala godb, ki ga je organiziralo Društvo godbenikov Šmarje pri Jelšah.

Ob 15. uri smo doživeli premierni Krpanov vzpon, tek na sv. Rok, ki se ga je udeležila tudi ekipa Občine Šmarje pri Jelšah na čelu z županom **Matijo Čakšem**. Lahko potrdim, da gre verjetno za najtežji tek, do sedaj organiziran na Kozjanskem, a ga z obilo volje lahko premaga prav vsak. Sam sem prišel v cilj v nekaj manj ko 11 minutah. Šteje namreč udeležba in dobra volja, rezultat je v drugem planu. Kljub temu je letošnji rekorder **Urban Šturm** s Krpanovim vzponom opravil v 4 minutah in 49 sekundah.

Dan se je nadaljeval s 3 km RekreAza+ tekom in 11,5 km Jagrovim tekom, ki je štel za Štajersko Koroški pokal v tekih. Zmagovalec **Matej Šturm** je s tekom opravil v 39 minutah in dopolnil popoln bratski izkupiček tega dne.

Sledila je podelitev medalj in nagrad najboljšim ter zabava z Dejan dogaja bandom, ki je trajala pozno v noč.

Gregor Krajnc
 Tomaž Žnider

Novi uspehi Tajde in Tadeja Mavsar

Tadej Mavsar je na Balkanskem prvenstvu v karateju v Beogradu v kategoriji kata dečki 9 let postal balkanski prvak. V tretjem delu balkanskega prvenstva je sodeloval še v ekipi kata dečki 8 do 9 let in osvojil bron. Njegova sestra **Tajda Mavsar** je na prvenstvu sodelovala v ekipi ekipa kata deklice 12 do 13 let. Slovenska ekipa je osvojila prvo mesto s spektakularno zmago nad Grkinjami.

Pred Balkanskim prvenstvom sta Tadej in Tajda uspešno tekmovala na izbornih tekmovanjih za mesto v slovenski reprezentanci. Tako je Tadej zmagal v katah in bil tretji v borbah na mednarodnem tekmovanju v Samoboru na Hrvaškem. Na prvi pokalni tekmi v Črnomlju je zmagal posamično v katah in borbah, ekipno v katah je osvojil še 3. mesto. Na drugi

Tajda in Tadej Mavsar nizata uspehe na tekmovanjih v karateju. Foto: Toni Mavsar

pokalni tekmi je zmagal v kategoriji malčkov v katah in borbah, v ekipi kata dečki je bil tretji. Tadej je edini slovenski karateist, ki je na obeh pokalnih tekmah dosegel 4 zmage posamično. Tri zmage je zabeležil še na mednarodnem tekmovanju v Slovenskih Konjicah.

Tajda je na obeh pokalnih tekmah zmagala v katah posamično in z ekipo mlajših kadetinj. Na mednarodnem tekmovanju v Slovenskih Konjicah je bila druga.

Oba tekmujeta za Karate klub Seki. Vsem sponzorjem in donatorjem se zahvaljujemo za podporo, posebej podjetju Vitli Krpan.

Toni Mavsar

Medgeneracijsko športno druženje

Športno društvo (ŠD) Tinsko je v soboto, 4. 6. 2022, organiziralo več športnih aktivnosti in piknik za krajanje. Naslov prireditve je bil Medgeneracijsko druženje krajanov Tinskega. Začelo se je ob 15. uri s piknikom, s športnimi aktivnostmi pa smo nekoliko počakali zaradi vročine. Otroci se na vročino niso preveč ozirali, temveč so se z velikim veseljem spuščali po napihljivih igralih.

Proti večeru so se začele športne aktivnosti; prevladovala sta nogomet in košarka. Ekipi sta bili sestavljeni tako, da so bile na eni strani izkušnje, nasproti pa je stala mladost. Za dodatne vesele in smešne trenutke so poskrbeli udeleženci prireditve, pripomogla je tudi glasba.

Zahvala gre vsem, ki so kakorkoli pripomogli izvedbi piknika, kot je priprava okolice, hrane, pridobitev napihljivega igrala, izvedba športnih aktivnosti in druge oblike pomoči za odlično izpeljano prireditev. Za spomin na prireditev je ŠD udeležencem

podarilo majico. Trud je bil poplačan, saj je lepo videti, da imajo tudi starejše generacije še željo po športnih aktivnostih. Naslednje dogodivščine že vsi nestrno pričakujemo in se jih veselimo.

Gašper Benčina, predsednik ŠD Tinsko

Anekdota

Jien Touna jie karmuo zmetavau, puokl jie pa tekau kihnau, de mu jie prutezo f puhalnik vargluo. Šejst nakladalk jie duol zmitau pa nječ našo!
 Spumladi kuo jie pa gnauj vuon vuozuo pa najde te čeluge! Jie rejkuo: »Grumska jasna! Tau suo pa jua muoji zoubi!« Joh jie kar f šircl ubrisau pa ajnpasal.
 Puokl pulejti jie bla pa spjet karma, pa da prutezo ruajši na štalnuo vuokno, de slučajno ne bi biu spjet uob jih. Nuo jie jeme pa Rex predaugo kjetnuo, mu jih jie pa zgrijzuo!

Primož Klakočar

Kjaj suo tijste stezijce...

Kjaj suo tijste stezijce,
 kuo suo fčas kjeda ble,
 zaj pa ruaste garmauje,
 kupijšnce, šikara, šijpek in pudaubnuo tarje!

Buom garmauje pusajkala,
 iz šijpka čaj skouhala,
 buom nazuaj narejdla stjeze,
 kuo suo v Dauf vudijle,
 nuo muoje utrauštvrno krasijle!

Žiga Petek in Martina Skutnik

SLOVARČEK:

karma - seno
čeluga - čeljust
šircl - moški predpasnik
ajnpasati - vstaviti, učvrstiti
štala - hlev

kjetna - veriga
kupijšnce - robidovje
šikara - goščava, gosto grmovje
tarje - trnje, trnovo grmovje
Dauf - Dol (Dol pri Šmarju)
štjepih - vodnjak

#Ijudske_mudrausti_42

»Na ublačnuo nebau,
 pa na praznuo črevou
 se ne smaješ nikuol zanjesti!«

A: »Tij, kuo mijliš, kuolko jie tuot štjepih glubuok?«

B: »Tau pa čijstuo udvijsnuo uod tjiga, kuolk se puglubijš!«

Hello, hello!

Javljamo se iz trenutno sončne, poletno razpoložene Anglije, natančneje iz kraja St. Helens, ki leži na severo-zahodu Anglije. Tukaj se trudimo ujeti vsak sončni žarek, saj lahko, da bo že jutri poletje zamenjal kateri od preostalih letnih časov.

Sonce ali kopasti oblaki, mi se imamo krasno ne glede na vreme. Ker je Anglija destinacija z bogato ponudbo raznovrstnih dejavnosti, se res redko najdemo v dilemi, kam in kaj početi. Parki, gozdovi, hribi in obiski krasnih angleških vasic so na vrhu našega seznama. Pogosto se odpeljemo tudi v sosednji Wales, ki je odlična lokacija za ribolov. In seveda, nogomet. Od časa do časa se najdemo tudi na tribunah večjih nogometnih prizorišč.

Uganete, kam pa se zadnjih sedem let let odpravimo po vitamin D, bučno olje in kozarec najboljšega vina?

Domov - v našo ljubo Slovenijo. Že odštevamo dni do našega naslednjega obiska in se intenzivno pripravljamo na vročinski šok.

Pozdravljamo vas iz Anglije. Se vidimo kmalu.

Greetings from England.

See you soon.

Anja Žmahar, Boštjan in Sid Max Jager

PRIREDITVENI VODNIK

julij in avgust v Šmarju

SREDNJEVEŠKI
DAN V LEMBERGU

24. september

visitsmarje.si

